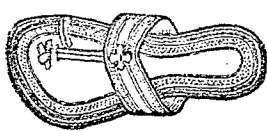

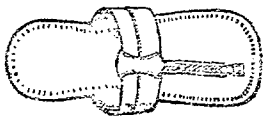
308744

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3. } చెన్న పట్టణము 1916 నం. మే నెల 23 వ తేది మంగళవారము } NO 44
 సంపుటము. 3. } న శ నా మ స ం వ త్స ర వై శా ఖ మా స బ మా శ స త్త మి రి. } సంచిక ౪౪

చెప్పలు టోకుధరకే ఇవ్వబడును

సం	సంఖ్య	వివరము	ధర	జరి
"	5004	శివXOX	1-15-0	"
"	5005	"	2-4-0	"
"	5012	పాల్ ఫూట్	2-12-0	"
"	5014	"	2-14-0	"
"	5020	బెంగళూరు	1-12-0	"
"	5021	"	1-15-0	"
"	5025	మద్రాసు	1-15-0	"
"	5028	"	2-4-0	"
"	5055	మద్రాసు	1-15-0	"
"	5056	"	2-4-0	"

ప్రతిఆర్డరు వెంటనే సామగ్రి పంపకొరెను.
 ఒకడజను జరిగిన కొనుదారికి నూటికి ఐదుపాళ్లను కలిపివేయబడును.

క్రొం తెదర్ కంపెనీ, పల్లావరం, మద్రాసు.
 మా బిల్లర యేజుట్లగు (మేసర్స్ మేసర్స్, స్క్రిత్ అండుకో, హంటుకోడ్, మద్రాసు) ద్వారా వారలకు.

యునైటెడ్ టెక్స్టైల్స్ యింజనులు, పంపులు

ఇదివర కన్నా మనము కనియ్య
 బియ్యం యెరుగుమునకలయే సాధారణ
 ముగా నీయతోడుకొనుటకు ఉపయోగించ
 బడుచున్న యేజుట్లను మోటులు వగైరా
 అన్నిటికంటెను నుభవముగా పనిచేయ
 బడుచున్న అతిస్వల్పధరలకు దొరకు
 కనియ్య అయిన యీవిన్న యింజనులు,
 పంపులు కష్టపడకుండానే, కిదితర చిన్ని
 మిషనులను స్వల్పం క్రమముగా స్థాపించి
 లాభములను పొంద గోరువారికి వార్త
 పాలిటి భాగ్యదేవతలవలె నుండుననివి.

ఇవివిన్న కిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా
 వాటను మేషీనులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతి యోగ్యమొకరయినవి.
 ఇది కిరీసవాయిలమీద అతిస్వల్పముగా పనిచేయుచున్నది. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుపుచును.
 కలయువార్లు ఈకిరీస చిరువామాగల సోల్ ఏజెంట్లను వ్రాసి యాత్రు సంగతులను తెలిసికొనవలెను.
డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సీ. సెగండు లైను బిచ్, మదరాసు.
 వ్రాసిన: బెజవాడ.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనొడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతిశుభ్రపు రక్తమునలన జన్మించుబాధ్యులకు కిరీటునుంటి నుండు. మునుపును, అచ్చలను, గండములను
 పుండ్లను, పొతనోవ్వలను అన్ని విధములవలన గలుగు నర్మకొగములను పొగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోపధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యరక్తమును అన్ని విధములై దోషములను
 పొగొట్టును. కిరీటునుండతి పొదరనదోషములను, మలబద్ధకమును కాల్చిపంబంధమును నొవ్వలను పొగొట్టి రక్తమును
 శుభ్రపరచును. కిరీరాకోగ్యమును గలగ తేయును. 16 కోపాలకు కుండుటకు 4 బోన్సుల బుడ్డిలలో అమ్ముచును.

వ్రాస్త్రెలు:- **పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, మననవాడి నం. ౨ బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

తేలునుండు:- తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము
 నెత్తులలో ప్రవేశించు బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన
 చోటును మోదగునటులుచేసిన బాధతగ్గును. వెల సీసా 1-కి 8 అ.

అమృతాంజము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబుకెట్టి వీధి, బార్జిటాక్, మదరాసు.

విద్యార్థి సౌకర్యములు

కొన్ని దినములవరకు మూత్రమే
 విద్యార్థులకు కావలసిన ద్రావింగు బుక్కులు,
 ఎక్సర్ సైజు బుక్కులు, పూజెంట్లు నోటు
 బుక్కులు, ఇటాలియాన్ నోటుబుక్కులు కలర్,
 వాట్సులు, ద్రావింగు ఇన్ స్ట్రుమెంటు బాక్సులు,
 ఫుట్ రూల్స్ రబ్బరుతండ్లు ముదయు అనేకవిధము
 లైన సామానులు సరసముగా దొరకును వలయు
 వారలు క్రింది అడ్రెస్సుకకు వ్రాసి తెప్పించుకొన
 వలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అండ్ కో.

అనంతా ముద్రాలయాధికారులు, మద్రాసు.

504 **క్రాఫ్ట్ పౌడరు**
 పుల్వర, చీమలు, తొగలు, పచ్చిమిను, పొత్తుల ప్ర
 ణాల్తించు వుటకు అనుభవకము. టెక్ 2, 3, 4, 5, 6, 7

కాటోలు వల్లులు

కోమలము, తుగలము నశించి జేయును, వారిదోలును
 240 కణ్ణులకుల పెట్టె 1-కి 12
 బొటానరచక్కములతో చీమలను కడకటిండ్లయం నెట్టించు
 నోరులను, పుత్తక చేతికలను చిరుటలనుండి కాపాడును
 పాలుపండ్లు... టి. హార అండ్ కో.
 1-11, స్ప్రింగరుస్ట్రీటు, బార్జిటాక్, మదరాసు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు చదువుటను, వాటిని కానబెయ
 కుటని తరిపియదు నిచ్చుటను మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
 చుకో యేయభాగములు యేయపనులచేయనో అవి వాటి
 కొయినపుడు స్వల్పముగాచేయ రిశేరులను యానుంకముల
 కిల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
 కొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
 తర్వా మెంటువారిదగ్గనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును,
 ముందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

రింగ్ల క్లాసులు జూన్ నెల 15 తేది నుండి ప్రారంభమగును.
 క్లాసులో చేరలదిన విద్యార్థులు మే 31 వ తేది గాని
 అంతకు ముందుగాని ధరభాగములు చేసికొనవలయును. పాఠ
 నూరి విద్యార్థులు కోరనవో నిదసించుటకు తాకొనంగబడును.
 ఈ క్రింక సుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.

(41) **గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.**
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

ఒక చిత్రకథ

మహాలక్ష్మి.

* రవీంద్రనాథ టాగూరుగారి లంగాలిభావన అనువాదము

“పిన్న”

“కోతిరావు! పడుకో నామనా; చాలరాత్రి అయింది.”

“పోనీ! రాత్రి అయితే ఏం పోయింది? నేనింకా ఎన్నో బ్రతికేడి లేను. మాణిక్యంబు వాళ్లవాళ్లుగారి దగ్గరికి పంపించివేయాలనుకుంటున్నాను. అతనివల్ల దెక్కడ ఉన్నదంటే పుట్టిపోయినాను.”

“నీతాతాంపురములో ఉన్నావు”

“అలా! అవును. నీతాతాంపురమే! నానక్కడికి పంపించి రోగంవల్ల దగ్గర అదిచాలా నేపు ఉండవచ్చును. అది అసలు గట్టిపనికీ కాదు.”

“మానో! మానో! ఏలాంటివా! నవ్వాలంటే అది ఏలాగు వెళ్తుంది నామనా?”

“దాక్టర్లు చెప్పినదంతా నీకిది—”

“దాక్టర్లు చెప్పడమెందుకు. నానివట్టుకు వానికే సం గతంకా తెలిసింది. మున్ను నీదోమాట నాకిది వాళ్లవాళ్ల యింటికి వెళ్తుంటే కన్నుబిడాయెందులేదేమిటి?”

మహాలక్ష్మి యీదిన మాటలయందు కలరూపు మాట వరచి గుర్తుకువచ్చి చెప్పింది. మాణిక్యంబుకు ఆమెకును ఈకోతి విధానం సంభాషణలు జరిగి ఉండెను.

“పిల్లా! మీ ఆవాదరావులన్నీ మానెట్టుండే? మీ వాళ్లయింటి కుటుంబం తెలిసే సమయంకంటా?”

“అవును మాచెల్లికి ఎట్లుండి కుక్కవాడనునాను అన్న ప్రాళన చేస్తాను. అందుచేత నేను—”

“అలాగేనమ్మా! వానికోరికగాలం అట్టేద పంపించు ఆలాచేస్తే మామమ్మకి చాలాయెప్పుడు ఉంటుంది.”

“నేనే వెళ్ళాలి అని అనుకుంటున్నాను. పట్టిక దగ్గర నుంచి నేను మాచెల్లిని చూడలేను. చూడవాలంటే ఎంతోఉంది.”

“ఎటువంటి నీకదేలే నీమిటి! ఇంతజబ్బుతో టున్న నీవెవంటిది నదిరి వెళ్ళనా అని అనుకోవు గదా! వానికదింది దాక్టరుకున్నాడో విన్నావుగావు?”

అవును విన్నాను కాదు అప్పుడంతగా—”

“అలాగ చెప్తేమాత్రం నీమొగుడుసంగతి నీకు లేరీదు”

“మాగురి నుగవాళ్ల తర్వాత ఇదే అడవిల్ల. అడవియింటి ముద్దుపిల్ల. అందుచేత మామమ్మ దీని అన్నప్రాళన ఎంతో ఘనంగా చేశావంటి అనుకుంటున్నారట. నేను వెళ్లడంలే మామమ్మ—”

“అవునువును లే! మీఅమ్మసంగతి నాకంతగా తెలియ గాని యిటుంటి సమయంలో నవ్వు జ్యోతిరావుని వదిలి వెళ్లే మీవాళ్లకి మాత్రం చాలాకోపం వస్తుంది”

“అందుచేత ఇప్పుడంతవాదగా లేదని మా వాళ్లకి రెండుమాటలు మాత్రం రాయి. నేనిప్పుడేదెక్కడ ఉండక పోయినా—”

“అవును. నిజమే నవ్వువచ్చు లేసంతమాత్రాన పెద్ద పన్ను మేరీ ఉండదు గాని మీవాళ్లకి రాయాలంటే నాకు పోయినట్టు రాస్తాను.”

“అలాగైతే నవ్వు రాయ నక్కరలేదు. అతని నదిరి నేనే అతనిచేత—”

“పిల్లా! ఇటుమాడు. నువ్వెన్ని తప్పులు చేసినా భరిం చేసు. నవ్వాలంటే నేనే నీమీ అడ్డు చెప్పేదాన్ని కాను నీ సంగతంతా మీ వాళ్లకి చాగాలెనుకు. ను కృతని కళ్లు కప్పలేవు.”

మహాలక్ష్మి యిచ్చోటు బాసిపోయిన పిమ్మట మాణిక్యంబు మిక్కిలి కోపముతో తన గదిలోనికిపోయి అలకతో వస్తుండియుండెను. అంత నా పొరుగున్న హితురా లామెను చూడబోయి, అంత కోపముగా నుండుటకు కారణము తెలియ గోరెను.

“వాళ్ల కంఠసిగ్గులేదో నాకు తెలియదు. మానోనా నా కోక్కలై చెల్లి ఉంది ఆ చెల్లికి ఎట్లుండి కుక్కవారమునాను అన్నప్రాళన చేస్తాను. నాకు వెళ్లాలని ఎంతోఉంది నేను అన్నప్రాళన చూడడానికి వెళ్లడం వాళ్లకేమీ యిస్తుండేదా?”

“ఏమి? నవ్వు నడంగా వెళ్లాలని అనుకోలేదే. నీ పెండ్లి మిటి కింత భాయిలాగా వుంటే నీనీలాగు వెళ్లవచ్చు? ఒట్టిమాట.”

“నీకదేదంటి నీనేదేమీ లేదు. ఏమైనా చేదామను టన్నా చేతకాదంటాను. అదేమిటో—, ఈ యింట్లో అంతా మొద్దులాగుంటుంది నిజము చెప్తాను. నేనీలాంటిది ఒక గడి యేనా నీమీ—చేతను నుమా!”

“ఎంత అవురూపము చునిపి నే నవ్వు!”

“మీ అందటిలాగా నేను కడుపులో ఒకమాట వై కోమాట చెప్పలేను. నాకుంటిది ఎవరేమి చెప్పకుంటాలో అని అనుకోలేదా? వైకోలాగ ఉండడం నాకు తెలియదు.”

“కానీ అయితే నీ ఉద్దేశం ఏమిటి?”

“నేను వెళ్లిపోతాను. నన్నెవ్వరూ అడ్డలేదు.”

“ఒన్నీ! ఎంత అతిశయ్యమే నీకు?”

II

తండ్రి దగ్గరను కన్నులకు మాణిక్యంబు వగచెనని విని నంతనే జ్యోతిరావు మిగుల చిరాకునడిచి మంచముపై లేచి మార్పిండి మిక్కిలి ఆయాసముతో నాచెంత నున్న దిండుపై చేరగలి “పిన్న ఆ కిటికీ రక్క కొంచెము తెరిచి ఆ దీక్షము ఈ గదిలోనుంచి పీసే” అని పలికెను

కాళ్ళని బాకెత్తెడు యాత్రార్థియో యనుకుంటు ని కిటికీదగ్గర నిక్కెత్తుతో నిలచి ఉండిన. తనచేల కత్తెరముల నుండియు కొట్లకొలది జనన నురణముల వీక్షించుచుండెడి. తారలాతని గదిలోనికి తొంగిచూచుచుండెను. అకటిక చీటియందు జ్యోతిరావుల జేదయో విశదముగా గానవచ్చుచున్నది. ఆయనవచ్చి యిండుకయు చెదరలేదు. అతనిముండుట నవ్వురదనయెందులకు మాణిక్యంబునకు గాన నవ్వుచుండెను. ఆ గాధాంధకారమున నామెకును తుణుకును విశదమగుచుండెను. అప్పుగాత్యేయ్యం నక్రమించువులతోనెట్లు లాడుచుండెను. అప్పుగానన యిండినర లోదనములు కల కాల నుటులనే ప్రాణాభిమాన సమక్షమున నిలచియుండునా?

మహాలక్ష్మి యింతలో మెల్ల నదిలోనికిగిరి జ్యోతిరావు వెళ్ళుచుగా వర్షంబిడుచుండుటగాంచి యతడు గాధ నిద్రాయందున్నాడేమో యని భయపడి నుతోపించెను.

కాని జ్యోతిరావంతలో నదిలేకయుగా కేయలై నుండి లేచి, “పిన్న, మానోనా! మాణిక్యంబు మరయింటిలో నున్నంతకాలము నోయిగా ఉండలేదని మీకంద రంటున్నార గదా! కాని యిప్పుడు మానోనా—”

“అవును గానన! ఇప్పుడు నాకు తెలిసింది మొదట నేను అప్పు అభిప్రాయ పడ్డాను. కాని నుడిచేద కష్ట కాలానికిగాని వైకి రాదు అనేసంగతి తెలియదు”

“పిన్న!”

“ఎందుక? పడుకో నామనా!”

“కొంచెము ఆనోచిచుకోనీ, పిన్నీ! ఒకగడియనేపు ఓపికపట్టి నేను చెప్పేదేదో వింటా!”

“అయితే కానీ.”

“మాణిక్యం నన్ను ప్రేమించడం విరాళనాంధకర్యటికిని నేను ఎంతో ఓపికపట్టేను. కాని నవ్వు—”

“నామనా! నన్ను మాట చెప్పనీకు. నేను నూడ ఓపికపట్టేను.”

“నువ్వెప్పుడు వచ్చింటు ఓపికపట్టడానికి మానడానికి మనసున్నులేమి మంటిపెట్టెలకు కొన్నావా?

మాణిక్యంబుకి దానిసంగతి దానికే తెలియనుటన్నాను గాని ఒకమాట ఎంతో బ్రహ్మాండమువై—”

“అవునువును నిజమే నవ్వుయిండునీ చేశావు.”

“అందుచేతనే అదిచెప్పింట్లుల లొంగుకున్నను నేనంత భాతకచేయలేదు.”

మహాలక్ష్మికోక వెద్దగట్టానీరచ్చినది. కానిదానినెందు కొని యామె నిశ్చల మానసమున నీం చెను. నాక్రమ గదిలోనికి పోవుట కిచ్చు గంగ క జ్యోతిరావు అనుకుమిదనే మార్పుండి, నన్ను తిరియచున్నను అటులనే తడియుచు మార్పుండి యుండుటను మహాలక్ష్మి అనేక పర్యాయములు కనిపెట్టెను. మాణిక్యంబునవచ్చి తన్ను బారిం చుకుదా యను సుద్దేశముతో నత దతియగుతతో లేచి యుండగా మాణిక్యంబుదేయో నాటకముకాదనో బ్రయత్నించుట నామె యనేకపర్యాయములు నాచెను. అంతవాదతో నతను జేదియుండునపుడు మహాలక్ష్మి వాని కిండుక కాంతి కల్గించుటకై వివరబోధగా నతడామెను పంపివేయుట అనేకపర్యాయములు జరిగెను. కాని మనస్సుగా నేదియో బాధించుచుండెను. బాధించుట మాత్రమే కాదు, అతని ప్రాణముల గొటికి వేయుచుండెను. ఈ సంగతిని మహాలక్ష్మి తెలిసికొనెను. నది యామెకు తప్ప ఇంటిలో ను రెవ్వరికిని తెలియదు. “ఆ కుమ్మరాలు విషయమై

అదే భావముగానుండెను నామనా! దానికి కావలసినదాని కొలు కని ఏక్కువకుట డొంగుండునా!” అని అనేకపర్యాయ ములు నానితో చెప్పవలయునని యామెతలచుచుండెను. సురల ఇట్టిసంగతుల వైకి వెప్పిన భిన్నాభిప్రాయములుగలిగి ఉపద్రవ ము రాగలదని భయపడి యామె యూరకుండుచుండెడిది. శ్రీ విభూజించుటకు జ్యోతిరావు వృద్ధుడనున నొక కోకల కట్ట బడియుండెను. అందు మాణిక్యంబు సింహాసనాసీనయై యున్నది. ఆ దేవ తార్కనై యత డెంతయో ప్రేమా రసమున నవ్వగించెను. ఈప్రాజన తన పలికెను నాజేతయొసగ గలదని యతని కృత నమ్మిక! అతడాప్రాజయగు తనయావర్జనమును వినియోగించెను. తనకోక యాడేనునని యత దేనుడిమను తలచుచునే యుండెను.

అతడుగిరించుమాన్నాడేమో యని మహాలక్ష్మి సురల తలచెను. ఇంతలోతడు తటాకనలేచి, “నాకు తెలుసుకు పిన్న నాకు తెలుసును. మాణిక్యంబునలన నేనుసౌఖ్యముగానుండ లేదని నీకు తెలుసుననిన్ని, ఆకాదనముచేతనే నవ్వుదానిమీద మిక్కిలి కోపముగా నున్నావనిన్ని నేనెఱుకుచును. కానీపిన్న నేనొకమాటచెప్పనవలెను..... సౌఖ్యము, అత్యున్నత, ఆమ క్కలవంటిది మానోనా! ఆమక్కులు చీకటికంటటి పొగట్టు లేదు. మాకు అనుభవము, అనుభవ మధ్యను చీకటి ఉన్నాది కామా? ఆలాగేననుచు ఈజీవితకాలములో ఎన్నోతప్పులు చేస్తున్నాము. ఎన్నో దురభిప్రాయములపడుతున్నాము అయి నవ్వుటికి నత్తయి, ఆమకాధనము, ఆమక్కుల ఆలాగే అచ్చట చచ్చట ప్రకాశించుచుండుటకు భాళిండుకుటవిభాతకము. ఆహ! ఏమియాయానందము! ఈరాత్రినావృద్ధుడు ను నంతయు వింటి నేయెందున్న యాయానందము ఎక్కడనుండి వస్తున్నావో తెలియకున్నది!

మహాలక్ష్మి జ్యోతిరావుని కని పొక్కునపుడు నిలచుండెను. ఆమె కన్నులపైబడి యశ్రుధారలు వెలుగుచుండెను. కాని అనిశ్చయం నని వానికి గానరాలేదు.

“ఎంతనేపు నాకిదే ఆనోచనగా నున్నది పొసమది చిన్నపిల్లగదా నేనుగానీ—”

“విన్నవా? ఈ యీకాచాళితే! నేని యీ సమస్యను సృష్టే కామనోనాకును చనిపోయెను. కాని నేనేతనిమాత్రము నెడవాయలేదు. ఇదిగో నావృద్ధుడును దివ్యటికినినానాకును నానోనలపంట, ఇదిగో యిచ్చట నిజవర్తమాపమున నిండియున్నాడు. అదివృత్తమాలాధమో ఆనోచియ. ఆయనా నాను నా నుడికి సౌఖ్యమున అత్యున్నత?”

“కానీపిన్నీ! అపిల్ల నివ్వడేకల్లుంపి మిడిమిడి భామ పొందుచున్నది! ఈకనుకములో నేను—”

“అబ్బ! అందు విషయంనవ్యాధి వెట్టుగోవునామనా ఆపాటి తెలివకలగడం చాలమా?”

(నవ్వెను)

కైకరమువారి నా వారములు—కృష్ణాజిల్లా కైకరము వారి వారి కాపాకకాలయొక్క బహుమతి పురీవాసవధ 186 లేదని చాగంటి అన్నపూర్ణామ్మి గారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగింది. ఈమారు మారుతునసభ నుంకరింది. గాలికల్యూహరి శృంగధర నాటకముల పురీవారి. శ్రీ విద్యను నిరిందియు తదానశ్చకతను గురించి యు పురజనులుకొందరు ఉపన్యసించి, వెద్దిరెడ్డి దానయ్య గారు ఇచ్చిన రెండురూపులమునోన వారి కలకు ఫలహారమును సమర్పించి.

మదరాసు మోటరు ఇంజనీర్లు

288 24 జనవరి పీటర్సురోడ్డు

హంబురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మాటాబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపుభానము ను కోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:— మామూలకర్మాచుటకు ఉచితముగనవలయు, భోజనాదికములు ఏర్పాటుచేయబడును. శ్రుతిసేవప్రభుత్వమున క్లాసుప్రారంభ కనుకు, తయారైన వైనాకరికి కిఫాయత్తుబడును. స్వల్ప బంధుల దీక్షికోనబడును. ఈ నేషను గారికి వ్రాసికొనవలెను.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్క

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి నెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. భువ్వులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,

హస్తాభాస్క సం 212, మదరాసు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గుంటూరు అన్నదాన సమాజము:— ఏప్రిల్ నెలలో గున కీ సమాజ వత్సరము 9 వత్సరములు జరిగి, 515 మందికి అన్నదానము చేయబడినది.

విధిక్యత మొన ప్రాశస్త్యము:— కంచిభొట్ల లక్ష్మీ నారాయణగారు మే 10 వ తేదీన, కరవడి గ్రామమున పిళ్ళ పాటి రామయ్యగారి గృహమున ప్రాశస్త్యము చేయించుకొనిరి.

శివరామ కృష్ణ మందిరము:— అకివెల్లి గ్రామము లీడల శివరామకృష్ణ పరమహంసీరముల పేర నొక పరమహంసీరము నేర్పాటు చేసిరి. పుస్తకము దీనికి పాతికంకె సభ్యులు గలరు.

ఇంటి మక్కల బాలికాపాఠశాల వార్షికోత్సవము:— ఇంటి మక్కల గ్రామమునాని దొరతనమువారి బాలికాపాఠశాల వద్దంటి ఇటీవల జరిగినది. దొరతనమువారు నష్టము చేసిన బహుమతులను బాలికలకు పంచివెట్టిరి.

ఒక దుర్ఘట వివాహము:— బొట్ల తాలూకా బాగ్గి మూల కొడేత గ్రామమున, కమ్మకుండు దొకడు, తన తమ్మలైత ప్రభు వివాహము చేసిండునంతము మూడు కోట్లలకు దిక్కిల వివాహము చేసి ట్టాశ్రీ మా పేర వాగ్గియుచున్నది.

సికింద్రాబాద్ వైశ్యాభివృద్ధి సంఘము:— బుచ్చి పీఠ స్థు (శ్రీశ్రీ గారు) తమ పాఠశాలమున వివాహసంబంధములను యమున వాణిజ్యమున నెవరయ భిమాన వార్యములు చేసి వడ గ్రంథములనుగూడా భాండాగారమున జేర్చివలె 25 రూప్యములు పాఠోపేక్ష మిచ్చిరి.

౧3 వ నియోగిమహాసభ:— జూలై 16, 17, 18 తేదీలకు కృష్ణాజిల్లా పామరసము 18 వ నియోగిమహాసభ జరగును. పామరస అనుగ్రామము తెజవాడనుండి బండగట్ల పొయ్యెలైలు మార్గము గుడివాడ అను ప్రదేశమున 6 మైళ్ల దూరముననున్నది. రైలు ప్రదేశమున బండ్ల సిద్ధంగా ఉండును. బండరునుండి పామరస పడవలగుడ వడుచును.

కరణముల పరిభ్రమ:— కరణముల కిడినీలే బోలెడు పని యున్నది. ఇది చాలవ ట్టిపథ్య గ్రామకంఠము కొలిచి సర్వేచేయవలసినదని గుంటూరుజిల్లాలోని కరణములకు వై యధికారులు తీవ్రమవుచేసినారు. ఈ పనులన్నిటికిని కరణములు తూగలరు కావున దీనికి దొరతనమువారు ప్రత్యేకముగ సర్వే యధులను నియమించి పనిచేయించవలసినదని ఒక విలేఖనుడు మా పేర ప్రాయశుచున్నాడు.

వెండిండ్లలో మేళములు:— ఇటీవల తమిళ వాస్తవ్యులగు నిమ్మగడ్డ నుబ్బయ్యగారి ఇంటను, భట్ల వెనుమర్ర వాస్తవ్యులగు చలసాని భీమయ్యగారి ఇంటను వివాహములు జరిగినవి. వీరు ఒకటి కాక, పది మేళములను సంయతములై ట్ట సుమధురై యున్నను, సంఘసంస్కరణాభి లాషులై బోగము మేళములను పిలిపించవలయున కెంతయు వందనీయులని మా పేర నొక వాగ్గియుచున్నాడు.

రాజులగొడ్డి పర్యటన:— వికోపా మహాసంగ్రామము వలన వ్యాపారముగ్గి వ్రజలు పరిపాటులైత ఇబ్బందిపడుచున్న సమయమున రాజమహేంద్రవరములోని కొందరు దళారీలు మోసముచేసి రైలు వే యధికారులను కట్టకొని గిడ్డంగులలోని సరకుల యెగుమతికి వ్రతిబంధము కలిగించుచున్నారనియు నివిషయమున వర్రకప్రముఖులను రైలు వే యధికారులను యాలాక్షించవలసిన ప్రేరేపికారము చేయవలసిన దనియు రాజమహేంద్రవరమునుండి ఒక విలేఖనుడు మా పేర వాగ్గియుచున్నాడు.

భారతీయుల ధర్మవిముఖత:— ఇటీవల అనగా, మే 7 వ తేదీ ఆఫ్ఘానిస్తాన్ నకు, కాశ్మీర ప్రాంతమున తులుస్తూరి నుబ్బ రామయ్యగారి ఇంట వారి మేనకోడలు వివాహము జరిగినది. వీరు శ్యామలవాదులు. రెండవనాటిరాత్రి హరిబుద్ధులు జరిగినది. ఇద్దరు బీదవాగ్గియులు పిలువకపోయినను ఆకలిచేత భోజనమునకు రాగా, నుబ్బ రామయ్యగారు వారిని నిందించుచు విస్తరి యందరనుండి తమగొట్టెట్లు మా పేర ఒక విలేఖనుడు వాగ్గియుచున్నాడు.

వృత్తాంతములు

తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు:— వీరు వపరివారము గా 28 వ తేదీన కూనూరునుండి తిరిగి వెళ్లెవరు.

వజ్రేంద్రుడు పట్టుపడుట:— పూనాని తాలూకాలో కృష్ణ నాయరు కొంతసొమ్మ వహరించి వడిసంవత్సరములకు పూర్వము వహరి యెయ్యెను. ఇప్పుడు ఇంకొకసారి పోలీసువార తనిని అరెస్టు చేసిరి.

ఒక గొప్పబండిపోటు:— తిరువాన్కూరుకి 40 మైళ్ల దూరముననున్న పెరంబలూరులో బండిపోటు జరగెను. కలెక్టరును జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటును కడదిన కోవారము అక్కడికి వెల్లిరి.

పోస్టు మేష్టరుమీద కేసు:— తిరుంగండి బాగ్గింబి పోస్టు మేష్టరు బల్దాదామి త్రయవచ్చి 800 రూపాయల మనియార్డరులను తప్పు చేస్తావుచేసి ఆవారింబిట్టు కేసులేబడినది. 25 వ తేదీన తీర్పు చెప్పబడును.

చక్రవర్తి జన్మదినము:— జార్జి చక్రవర్తి జన్మదినము గనుక తాము మూడేదీన నెలపు ఇయ్యబడును. కాని పూర్వమునలే ఉత్సవము లేవియు నుండవు. కార్యాలయముమీద ఆగ్రహతాకము నెగున చేయుటకు, జన్మదిన బిరుదములు ప్రకటించబడును.

మైసూరు దివాను గారు:— మైసూరు దివాను, విశ్వేశ్వరయ్యగారు వైకిట్టు వెక్రిబరుగోగలసి మైసూరునకును, ఊటికిని బయలుదేరిరి. జూలై 2, 3 తేదీలకు వారు మరల తెంజూరునకు మరలి పోవుదురు.

హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయము:— తెంజూరు బాలికా పాఠశాలకు సంబంధించిన రంగమ్మగారును మైసూరు మహారాజుగారి కళాశాలకు సంబంధించిన ప్రాఫెసర్ సి. రామలింగరెడ్డిగారును ఘెల్లోలుగా వెళ్లుకొనబడిరి.

సనెక్సుస్ట్రీమరులో తడవినోయిన తపాలా యంకరమ్మ:— సనెక్సుస్ట్రీమరులో తడవినోయిన తపాలా యంకరమ్మ చుకే తున్నది. ఈదినము చుయొక్క తపాలాసంచి దొరికినది పండి అంతయు బాగా తడిసిపోయినది. అయినను ఉత్తరములు ఎండబెట్టి వారివై చిరుకాయల చురల తుద్రులుగ వ్రాసి ఉత్తరముల ఎవరిని వారికి కొలిచినవలెలలో పంచివెట్టెదరు.

గృహమునానియనుతిలేవంద ఇంట్లో ప్రళయము:— మార్చి 31 వ తేదీన బిల్లును అను మంచుల దుకాణదారుడు తెంజూరునుండలి పెల్లెము గారి ఇల్లు భారీగ నుండగ నందులో ప్రళయమెను. బిల్లును ఇంటియనానిలో ఈనంగతి చెప్పలేదట. అతని యజ్ఞను పొందలేదట. వారికి బిల్లునుమీద కేసుచేయగ, ఈవ దుర్ఘటతలేదని చెప్పకొనెను. యద్దాయిని శిక్షించుటకు తగినంత కేసులేదని మేజిస్ట్రేటుగారు బిల్లునును విడుదలచేసిరి.

రాజులు కరుణించి నేరస్థులను విడుదలచేయు అధికారము:— శ్యామలస్థానములు శిక్షించినవారిని రాజులు కరుణించి విడుదలచేయవచ్చును. రాజు దేశాంత సంఘాతుకు గాన వారి యంద దీయధికారమున్నది. మెయ్యుఫర్టు చురకు రాజపరినిధిగ నియమించినవృత్తు రాజుగారియధికారమును వారికొసంగినది. అధికారముల గవర్నరుల కిట్టి యధికారము నిచ్చెదరు. రాజుగారు తమకుండున్న యధికారమును ఇతరుల కిచ్చినందువలన వారి యధికారము అప్రభుకాదు. రాజకర్మమున గవర్నరు జవరలే అపరాధులకు కరుణించి విడుదలచేయవచ్చును.

పొట్లపూడి నుజనంజనీ సమాజాన్నికోత్సవము:— 14 వ తేదీన చిలకమర్రి లక్ష్మీవరసింహుగారి యాధిపత్యము క్రింద పొట్లపూడియందు నుజనంజనీ సమాజాన్నికోత్సవము జరిగినది. మూడవగ్రంథాలయసభకువచ్చిన ప్రముఖులు కొందరుసభకు దయచేసిరి. నెల్లూరులోని బోధనాభ్యసన పాఠశాల యందుపాఠ్యాదులుగ నున్న గరిశ్వసోమన్న పంతులు బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు తోమోద్యమములను గురించియు, పురాణము నూరికాశ్రీ గారు, ఆంధ్రోద్భవ త్రత్యమును గురించియు నుపన్యసించిరి. అగ్రాగనసాధిత యువశ్యాసనులతో సభయగిసినది.

తెనుగు అంకెలు.

అయ్యో,

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి యాంధ్రదేశమునందంతట శాంధ్ర భాషాభిమానులు సకలప్రయత్నములు చేయుచున్నార. ఒక్క విషయము మాత్ర మేమికారణముచేతనో యెవ్వరికిని నుద్ధరించి నట్లు తోచదు. మన తెలుగుంకెలను మనవాగు మిక్కిలి యశాదరము చేయుచున్నాడు. అందరగునాంధ్రవికాస విధములననుగున చక్కరియ్యుటలంటి తెలుగుంకెలందఱ గా మనవారిలో ననేకులు వారినివిడిచి మనభాషామంకెలనే వాడుచున్నార. ఇంగ్లీషుభాషామంకెలకు ముక్కముక్కయైన రాసినారు నైతము కొందఱు తెక్కలు వ్రాయునప్పు డింగ్లీషుంకెలే వేయుదురు. ఇంతటితోబోలేదు తెలుగుంకెలకు ములుమను నున్నారు. ఇది యతిశయోక్తి కాదు. ప్రత్యాక్షానుభవముచేత తెప్పరున్నాడు. ఇది మనవారియందుగ్రమక్రమముగ వృద్ధిబొందుచుండిన కేవలదృష్టియను బసాధితము స్వాభిమాన రాహిత్యమును నూచించుచున్నది. ఇంతటిగ్రంథములందుగ్రాముకముగ నాంగ్లేయాంకములనే వేయుచున్నాడు. ఇది మిక్కిలి తోచ్యముగదా? ఈచెడ్డవానుక విషయకే తెలుగు నీయక యెట్లగించి మాపుదనుక.

కేవలము తెలుగుంకెలనే యుపయోగింపవలసిన దన్ను దెనుగున యుపాధికము నరలు మొదలగునవి కొన్ని మాత్రమే యున్నవే తక్కిన భిన్నాంకములనెట్లు వాగ్గియుండి యునంతే హము పుట్టరయ్యును. అంకెక్రింద సంకె వేయుటచే భిన్నసంఖ్యల దెబ్బపడదని మిక్కిలి యుక్తమైనది. మనకు నాపదతిని గగి హించి తెలుగుంకెలనే యంకెక్రింద సంకె వేయుటచే భిన్నాంకముల దెల్పరయ్యును. అయిదింటి రెండుపార్శ్వ దెబ్బపుటకు 2/5 వేయవచ్చును.

ఇట్లు వాగ్గియుటయశ్యతేయవిషయముల నెట్టి వారిని గాని గగిహించగూడదని కాదు. మనకున్న యుక్తమైన వారిని విడుదల కాపాడుకొనుచు యుక్తము లగు నశ్యతేయవిషయముల నావశ్యకత యున్నచట్టుప గగిహించుట యతితము నుటివిధి.

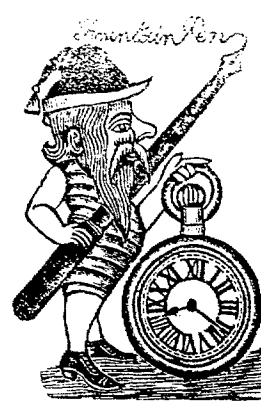
ఈ విషయమును దను వత్తికాయములను జన్మించి యాంధ్రాంకముల విరసించు నీనునాచారములు దొలగింకఁ బ్రయత్నింపఁ దలయుచు వాగ్గింపుచున్నాను. బహుజనులకు తోకజ్ఞానదామకములగు తమ వత్తికఁ బోయ ప్రతికల వలననే యిట్టిపనుల సాధింప నలవియగును.

ఒక చిత్రమైన కేసు:— తెంజూరు మేజిస్ట్రేటుగోర్టులో నుండరసింగు తఃభార్యకు నుంగు బహుమానమింపును భగవాన్ తేదీయను ఆదేశించినది వ్యాప్తములైచెప్పెను. రెండవ యద్దాయి ఫిర్యాదిభార్యకట్టి. భార్య 18 సంవత్సరములవిన్నది. 1915 నవంబరు 28-వ తేదీన పెండ్లియెరి. 1916 ఏప్రిల్ 18-వ తేదీన ఫిర్యాది యంటలేవచ్చును. యద్దాయిలు ఆపిల్లకు ఆవహరించి తీసికొనబోయినట్లు. ఫిర్యాది తలుచునాడువెల్లి యడుగఁగా, వారు పిల్లనుకంఠమున దూపించి కొట్టెననున తెలిపించిరి. ఆపిల్లకు మరియెవరోననిచ్చి పెండ్లిచేయుచుకేమాయని ఫిర్యాది భయపడు చున్నాడు. ఫిర్యాది నాజపుక్రండ నని చెప్పి వివాహము చేసికొనెను; అతఁడు నీడగగా తెలియవచ్చినది; పిల్ల అతనితో కాపురముచేయుట కిష్టపడ దున్నది. అని యద్దాయిలు వాదించు చున్నాడు. కేసు 25-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది

ఆంధ్రభాషాభిమాని.

బహుమతి

“లండన్ స్పీసుపాకెట్టు గడియారము”

ఈ గడియారము మేము ప్రత్యేకముగా నీమహా సంచిక ప్రించి యున్నాము. ఇది చూచుట కందఱు తల వీగము ను దెన్లు పూర్వ అను గ్గాను దూమును గలిగి బహు శాఖ్యమైన పనితో చేయబడి యుండును. ఇది ఇంగ్లీషు మాదిరి గడియారము. అనేక గడియారములు విక్రయించితిమి. మా కంపెనీ పేరు ప్రఖ్యాతిపొందవలెనని యా 2-0-0 ఖరీదుగల మేలైన ఫాక్టరీపేనా ఇశామగా పంపించబడును. గడియారము ఫాక్టరీపేనాతో క్రయం యా 3-0-0. వి. పి. చార్జి 0-5-0 ప్రత్యేకము. ఆంధ్రవత్తిక చందాదారులకు మాత్రము ఇవ్వబడును. మీ వత్తిక తెంబకును తెలుపవలయును. వి. ఎ. ఎస్. పాణి, నెం. 8 ఇతరశుక్లపేద, మదరాసు.

గ్రంథములు గ్రంథక రముద్ద చొరట్టన.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయబడినది

వెల 0.4.0]

[ప్రస్తావన ప్రత్యేకము

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము
7 జూలై 1916, మదరాసు.

వాతావరణ నిధి

1916 సం॥ మే నెల - 2వ తేది.

గోపాలపురము	29.640	90.888.1	...	0.44	2.11
పాల్వేరు	29.675	98.492.4	...	0.07	2.62
కాకినాడ	29.690	92.881.7	...	0.58	1.36
బందరు	29.672	95.898.2	...	0.11	1.46
గుంటూరు	...	101.782.8	...	1.79	1.48
నెల్లూరు	29.657	98.681.7	...	0	(.90)
మచిలీపట్నం	29.665	94.788.8	0.01	0.05	1.88
కడప	29.676	94.881.8	0.04	0.16	1.21
కర్నూలు	29.686	92.779.7	0.08	0.39	2.14
కొల్లూరు	29.681	86.476.8	...	38.38	18.86
తిరువనంతపురం	29.672	89.278.2	0.58	7.90	9.51
కొత్తూరు	29.686	88.975.7	0.10	10.56	11.70
కర్నూలు	29.672	89.876.1	0.96	5.47	8.45
మంగళూరు	29.697	89.976.9	0.01	2.04	4.84
చింతూరు	29.598	92.488.4	...	0.04	0.10
హైదరాబాద్	29.594	101.078.1	...	2.98	1.54
అనంతపురం	...	104.082.8	...	0.42	1.79
బళ్లారి	29.596	104.080.5	...	2.65	2.18
కర్నూలు	29.655	106.282.4	...	0.97	1.85
కడప	29.682	104.688.7	...	0.30	1.50
తెలంగాణ	29.635	89.170.8	...	6.02	4.19
కొత్తూరు	22.662	68.555.6	0.82	8.46	8.78
కడప	22.977	71.556.8	0.18	6.82	8.77
కొల్లూరు	29.678	91.877.8	...	2.49	3.48
కర్నూలు	29.649	91.780.2	...	0.21	3.23
నెల్లూరు	29.678	97.680.6	...	2.48	5.97
తిరువనంతపురం	29.581	100.681.0	...	0.37	4.15
కర్నూలు	29.701	98.678.4	0.48	2.89	3.07
మంగళూరు	29.680	98.877.8	...	5.16	4.55
తిరువనంతపురం	...	...	...	6.88	4.14

జూలై నెల 28 తేదీన ఉదయము 8 గంటలకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వాతావరణ నిధి అధికారి వారిచే వ్రాయబడినది. వాతావరణ నిధి అధికారి వారిచే వ్రాయబడినది. వాతావరణ నిధి అధికారి వారిచే వ్రాయబడినది.

ఒక వి. ఎమ్. ఎస్. రంగారంగున కడప గుం. - జరగ లాగునైనది సీనియరు మేడికల్ ఆఫీసరు లెఫ్టినెంట్ కర్నూలు మోటుకర్త గారు మేసాపాటేమిగూ నేలకు వైద్య వశగా నియోగించబడి నిన్ను చెన్న ప్రతినిధి వై. జే. జే. కె. లి.

స్థానిక వార్తలు

శీతోష్ణ నిధి: - కన్న సర్వోష్ణ నిధి 94.87 మాత్రం, ఆధిష్టానిధి 81.7 మాత్రం.

దీపములవేళ: - నేడు శేష ఎల్లండి సాయం కాలము 6-58 గంటలకు మదరాసులో దీపములు వెలిగించ కలెను.

తుపాను సూచన: - మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలో అఫీసరు గారి కి క్రింది తంత్రీ వార్త నివ్వ కల్గినది: - వాడు సంతోషము కొంతయేర్పడింది. ఆ శే ని య క్ సమాధిపు దక్షిణ భాగమున తుపాను కొట్ట వచ్చును.

రాకలు: - విజయనగరము రాజు గారును రాణి గారును మొన్న తెల్లవారి యిక్కడ పిగి యీ సాయంకాలమే కూనూరుకు వైలువేటిరి. ఈ యెండకాలములో వారక్కడ "హెల్మింగ్స్"లో నుండును.

ఇంగ్లీషు తపాలు: - రైలు సకాలమున వచ్చునెడ ల, ఇంగ్లీషు తపాలు శేపురువారము తెల్లవారి 9 గంటల కిక్కడ బటోడా చేయబడును. వెల్లెలు ఆకన్నరకే నిర్దేశ గా నుండును.

విజయ నగరము మహారాజు గారి హిందూ బాలికా పాఠశాల - తిరువలి క్కేసి: - ఈ పాఠశాల యజమాన్యమున ప్రభుత్వముచేత తీసికొన్నాడు గనుక, ఆ పాఠశాలకు సంబంధించిన నిత్యసమునములను ధనమును ఏమి చేయవలెననెడి విషయమును విచారించుటకుగాను, తిరువలి క్కేసి డి. వాన్ బహుమారు కంచి కృష్ణస్వామి రావు సి. వి. ఇ. గారి యింట్లో ఈ కల 31-న తేది బుధవారము తెల్లవారి 7-1/2 గంటలకు కార్యవర్గాచే సంఘముచేరి నిర్ణయమును

రెయిల్వే ప్రమాదము: - ఇద్దరి బాల్వాణ శ్రీమంత్రి గలసి యొక బాల్వాణుడు తూర్పునది నుండి వచ్చు ప్రయాణికుల బండిలో ప్రయాణము చేయుచుండెను. ఒక శ్రీమంత్రి బండిలోనుండి దొడ్డి గదిలోనికి బోయెను. ఆ బోయె నప్పుడాయె ఒడిలోనుండి దబ్బుపంది ఆ కన్నును ద్వారా క్రింద పడిపోయెను. దానిని మరల తీసికొనవలయునను ఉద్దేశముతో నామె ఆగి కిటికీ ద్వారా వెళ్ళి యుకెను. ఆ సంగతి మంచి ఆ బండిలోనుండు మహమ్మదీయుడు బండిలోని గొలుసు లాగి రయలు కాపి చేసెను. అంతట నా శ్రీమంత్రి చెంగల్పట్టు ఆసు ప్పటికి పంపించిరి. ఆ మెరు శరీరమునె వైద్యము శేపించెను.

మనరాసు విశ్వవిద్యాలయము. ఇంజనీరింగులో ప్రథమ పరీక్ష 1916 (పరీక్షితులు 49)

కృతార్థులు: - (1) కే. సి. అబ్బిమాన్; (6) జే. డి. క్రిష్ణపుర; (7) సి. డి. శోబోయో అబ్బిమాన్; (8) ఎస్. వి. గణపతి; (10) ఎస్. సుబ్బాస్వామి; (11) సి. సుబ్బా వెంకటసు బ్బాస్వామి; (13) గాదంబెట్టి జగన్నాథరావు; (16) ఎస్. కృష్ణ మూర్తి; (18) ఎస్. కృష్ణస్వామి; (20) టి. లాకష్మణన్; (21) పి. మాత్రేయన్; (23) సి. జి. చుత్తుస్వామి; (26) ఎస్. కే. నరసింహాచార్య; (27) డి. నరసింహన్; (28) ఎస్. ఆర్. నరసింహన్; (29) ఎమ్. ఎస్. నారాయణన్; (30) టి. ఆర్. నారాయణస్వామి; (32) వి. పార్థసారథి; (33) కే. ఎస్. రాఘవన్; (34) ఎస్. రామస్వామి భాస్కర; (35) కోయం బత్తూరి ఎస్. రామరావు; (38) ఆర్. శ్రీనివాసన్; (40) సి. ముప్పియ్యప్పన్ (1918 ఇంట); (41) కనోత్ నుగు మాన్; (43) కే. ఎస్. నుందామ్; (44) ఎస్. నుందామ్; (45) పి. వేంకటరమణరాజు.

సి. ఇ. శ్రీనివాసన్-1916. (28 పరీక్షితులు) (నిరంబాగిని 18.)

కృతార్థులు: - (50) టి. ఎస్. అనంతనారాయణన్; (51) బట్లీ భీమరావు; (52) సంధ్యాలక్ష్మణరావు; (54) కే. సి. నాథమూర్తి; (55) పి. నరసింహన్; (57) పి. నారాయణస్వామి; (61) సి. సి. రత్న మొదలి; (63) కే. యన్. సీతారామన్.

(మెకానికల్ బ్రాంచి 5) కృతార్థులు: - (69) భూతిపాళప్పాస్వామి; (70) ఎమ్. కే. రంగస్వామి; (71) ముప్పియ్యప్పాస్వామి.

పిల్లలు కనపించుచుండుట

I తాడిపత్రి కాపురమున నల్లమ్మ గారి పెద్దలక్ష్మీ రెడ్డి కు మాడును ఎక్కడకో వల్లి పోయి వాడు. పిల్ల కానికెడి సంతోషము నుండును. నల్లగనుండును. చిన్న జుట్టున్నది. పేనె బాల్యం! పిల్లవానిని తెచ్చి ఆస్పత్రియందునికి 50 రూపాయలను బహు మతి చేయించుచు తండ్రి మామేర తెలియజేయుచున్నాడు.

II గోదావరి జిల్లా రాజవోడ తాలు గా మోరి కాపురమున బాసవెడ సోమలింగము గారి భూమారుడు రెండు నెలల క్రిందట ఎ క్కడకో రేచిపోయి కనపించుట శ్రేయ. పిల్లవాని వయస్సు 9 సం వత్సరములు. ఎర్రగా నుండును. అతని బాదము తెలుపుచారికి పది రూపాయలు ఇచ్చునుగ నిచ్చెదమని తాత గారు మామేర వ్రాయుచున్నాడు

III నెల్లూరు తాలు వాడె తిపాడు కాపురమున ఏ కావేంకట శివుడు గారి కొడుకు మండవల్లియనబడు వాడు ఫిబ్రవరిలో చెప్పి కుండ నెక్కడకో వల్లి పోయి తిరిగి కనపించుట శ్రేయ. పిల్లవాని వయస్సు 13 సంవత్సరములు నల్లగ నుండును. మొగము మీద మచ్చయన్నది. ఉపయోగము అంబునది. పిల్లవాని బాద తెలుపు డని ఏ కావాయ్య గారు వ్రాయుచున్నాడు.

చెన్నపురి బజారు రిపోర్టు 23-5-16.

విషయము	క్రొత్తది	రు. అ.
డిబ్బా పాతవి 29 ప.		5.14.0
కొత్తలు 25 కి. ప.		7.4.0
ధనియలు బారున 1-కి		3.8
నెయ్యి చులురు 1-కి		48.0
మిర్చి క్రొత్తది బారున 1-కి		16.0
డిబ్బా పాతవి		77.0
చాగాకు		76.0
దూద కొత్తది మార్చి, నాయిదా		150.0
కందులు బస్తా 62 ప.		150.0
నవ్వులు 14 ప.		10.0
ఉలసలు ప. 48 ప 1-కి		3.8
చింతిపండు బారున 1-కి		5.8
కనుపు బా.		27.8
చక్కెర చు. 1 కి		54.0
తెల్లెలు ,, 1 కి		4.2
కొబ్బరి చు. 1 కి		12.18
పొంగి చు. 1 కి		5.10
ఉప్పు బస్తా 46 3-4-0	చిల్లరకు ప 1 కి	12.0
పొంగి చు. 1 కి	2-2-0; 1-0-0; 0.14-0; వెల	0-1.8
నీలియం చు. 1 కి		149.0
నవరసలు 1 కి		15.14
డిబ్బా		17.8
ఫ్రెంచి కానులు		5.0
బంగారము		6.18
వెండి		86.0
కన్న మెంటు పతములు		80; 81

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యకట్టణము నందును ఆంధ్రప్రదేశ్ కు క్రొత్త చందాదార్లను కుమ్మరిగిరి యేజింట్లు కావలయును. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212 మద రాసును వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.

విన్నపము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికమున మా ప్రతినిధి మ॥ రా॥ శ్రీ, కై. పాశేమెద్రిశర్మ గారు కడప మండలమున సచారము చేయుచున్నాడు గాన వారిని ఆదరించి ప్రతికకు తగు ప్రోత్సాహము చేయ, కడప మండల వాసులు ప్రార్థితులు. మేనేజరు ఆంధ్రప్రదేశ్.

విషయానుక్రమణిక.

ఒక విశ్లేషణ (చూడండి)	2
ఆంధ్రీయ వార్తలు, వృత్తాంతములు	3
గురువారము	4
శతాబ్ది వార్తలు	5
ప్రధాన వార్తలు	
యోధులు	6
గురువారము, బియ్యము	7
విరోధ మహాసభాము	
విశేష వార్తలు	8-9
హిందూజాతి పరిశ్రమలు, భగవంతుని యజ్ఞశాలములు	10
ఇంగ్లీషు రింట్రి వార్తలు	11-12
మాతృభాష	13

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ మే నెల 23-వ తేది

మంగళవారము.

యుద్ధము.

ఇప్పటి యుద్ధవార్తలలో ఇంకను వర్ధమానము ప్రాముఖ్యము నందియున్నది. ప్రతిదినమును వర్ధమానము సంకులసమర మగుచున్నదను వార్తయే వినవచ్చుచున్నది. ఒక కందకములో నొకమూల శత్రువు స్వాధీనమునదనియు అతడు ఆక్రమించుకొనిన భాగమును మరల స్వాధీనము చేసికొనినామనియు మున్నగు వాక్యము లేత్రుప్రతి వార్తలో జూచినను పుష్కలముగా దొరుకుచున్నవి. కాని ఎచ్చటను బృహతల చక్కటి యనుకూల మందులున్నారనుట నా డృఢశ్రద్ధయున్నది మరల గోచరము కాలేదు. కాదులదు. కాదనియు చెప్పవచ్చును. అయిన జర్మనీకి మిరియొక్క మార్గము కర్ణయ మగువరకును ఏదో ప్రారంభించినపని చేయుచున్నట్లు కన్పించుట యశ్యవసరము. వర్ధమాన రంగమున నేమియు చేయలేక పోయియును కూడ కెయిజరు ఇంకను లక్షల కొలది ప్రజలను ఒడ్డుచుండుటకు ఇంతకంటెను ప్రబలతర కారణము కానరాలేదు. వర్ధమానకు తరువాత ప్రబలముగా పోరగుచుండు ప్రాంతము తుర్కీ మెసాపొటేమియా యనవచ్చును. ఇచ్చట రుష్యావారు అత్యద్భుత భంగిని యుద్ధకార్యములను నడుపుచున్నారు. వారిది మూడు ముఖ్య సైన్యము లొక్కొక్కటిని పనిసేయు చున్నవి. ఒక్క సైన్యము కాకసను ప్రాంతములయందు సముద్రతీరమున తుర్కీవారిని త్రోసికొని పోవుచున్నది. బ్రెజిల్ దేశమునకు పడమటగా నీ ప్రాంతమున సమర మగు చున్నది. రెండవబలము ఎరిజిమునకు పడమటగా ఎరిజింగనుమిదికి నుంకించుచున్నది. ఆ పట్టణము రుష్యా సైన్యముల కింకను ఎంతోదూరమున లేదు. ముప్పదిమైళ్లు లోపుగా నున్నది. ఇంకను దక్షిణమున డయర్ బెకరువరకును రుష్యా బలము తన ప్రస్తారమును స్థాపించియున్న దనుట కొన్ని వార్తలచేత సూచితమగుచున్నది. ఈ ప్రాంతమున పనిచేయు బలము ముప్పదిమైళ్లు వైపునుండి వ్యాపించినది యనినను ననవచ్చును. ఉరిమియా ఖరస్సునకు దక్షిణభాగమున నుండిన బలము మోసలు వైపున వ్యాపించుచున్నది. ఈరీతిగా తుర్కీలో రుష్యా దిగ్విజయము సాగుచుండగా బాగ్దాదు

వైపునకు రుష్యాబలము మరియొకటి సాగివచ్చుచున్నది. పారసీకపు నిరిహారులకడ హమదనునకు 200 మైళ్లు దక్షిణము పడమరగా కార్పిషిరిను అను పట్టు రుష్యావారి స్వాధీనమైనది. ఇచ్చటి నుండి బాగ్దాదు నూరుమైళ్లులలో నున్నది. దారియు బయటదారి. ఈరీతిగా రుష్యా బలములు బ్రెజిల్ దేశమునకు పడమరనుండి ఎరిజింగకు తూర్పు వరకును అచ్చటనుండి దక్షిణముగా డయర్ బెకరు వరకును ఆపట్టణముమీదుగా దక్షిణము తూర్పుగా మోసలునకుతూర్పువరకును అచ్చటనుండి కార్పిషిరినివరకును వ్యాపించియున్నవి. ఇవి యన్ని బలములును ఒక్కవరుసగా లేకున్నను ఈ ఎల్లకు లోబడిన తుర్కీ భాగము రుష్యావారి యధీనమున నున్నదనుట స్పష్టము. మెసాపొటేమియాలో కుట్-ఎల్-అమారాకు కొలదిదూరమున జనరలు లేకు తుర్కీవారి కింకను పనికిలిగించుచునే యున్నాడు. మేము సూచించిన రుష్యా సైన్యముల ప్రస్తారము వరుసను పటమున ఒక్క పర్యాయము చూచినయెడల రుష్యావారి కింకను తుర్కీలోని కష్టభూమిని కొండలు అడవులతో నిండిన భాగమును దాటి వచ్చినారనుట తెల్లము కాకలదు. పడమటి తీరమునకు త్రోసికొని పోవుటకు బునాదు లేర్పరచికొనినా రనుటయు తెలియగలదు. పడమటి తీరము చేరుట నాలోచించుటయు నవసరమే. అప్పుడు శత్రువునకు సూయెజ వైపు దృష్టి సంపూర్ణముగా నిరోధితమై పోగలదు. ఇటీవలి వార్తలను బట్టి సూయెజ ప్రాంతములను కొంత పోరగు చుండుట యర్థము కాకలదు. ఆఫ్రికను జర్మనులతో కూడ చేసిన పటాలము 2500 సంఖ్య కలది కేటియా పైకి దండెత్తి వచ్చుటయు అచ్చట మిత్రముడలి సైన్యములు బహుస్వల్పములుగా నుండుటచేత అచ్చటి బలములు బహుశః తుర్కీవారి చేతిలో పడిపోవుటయు పీడప మిత్రముడలి యుద్ధవిమానము లగ్ని గోళములు ప్రయోగించుటచే శత్రువు బీర్ ఎల్ అబ్దునకు వెడలి పోవుటయు నిన్న ప్రకటితమైన వార్తలలో చదువవచ్చును. ప్రస్తుతము శత్రువు బీర్ ఎల్ అబ్దు గో చేరియున్నాడు. ఈ బీర్ ఎల్ అబ్దుకు ఎంతో తూర్పున గల ఎల్ ఆరీషును మన నాకా సైన్యములును యుద్ధవిమాన సైన్యములును ముట్టడించి ఎక్కువ నష్టముచుకలిగించినవి. ఈ ఎల్ ఆరీషు సిరియానుండి ఈజిప్టువచ్చు మార్గ మధ్యమునందలి ముఖ్యస్థానము. ఈజిప్టు ప్రాంతము పోరు నిదివరలో చదివినప్పుడు మనము వినినట్లే బీర్-ఎల్-జేవదారు, బీరు ఎల్ నిసి, కాటియాలు. అట్టికీ కాటియానే తుది తూర్పు స్థానముగా నుండినది. ఇది ఇప్పుడు తుది పడమరస్థాన మను కొనవచ్చును. పేల్లు తూర్పునకు సాగినవి. అనగా పోరు సిరియావైపునకు పోవుచున్నది. ఇది యెవ్వరు అనుకూలము కాదనగలరు. ఈరీతిగా వెనుకకు నట్టబడుచునుగూడ ఉత్తరమున పడమటితీరమునకు నట్టకొనివచ్చు రుష్యా సైన్యముల నెదురులోపల కొంత గడవిక కల్గించి సూయెజవంకన నేదో చేయుచున్నామను భ్రమ లోకమునకు బుట్టించుటకై తుర్కీ జర్మనీలు యోచించుచున్నట్లు దోచుచున్నది. అందువలననే కాబోలును కయిరోమీద అగ్ని గోళములను ప్రయోగించుట. ఎటు లైనను

బ్రెజిల్ దేశము మొదలు పారసీకసింధుశాఖవరకును, తుర్కీ పడమటితీరమునను, గల సమరభూమి యొక వేళ త్వరలో ప్రాముఖ్యము నందినను నందవచ్చును. ఈవిషయములోని సహానికా ప్రాంతమును చలనము చూపుకోమేమో తెలియదు. కార్యవ్యాసముండి సర్వీయాబలములు సహానికా చేరుటకు గ్రీసుతో మిత్రముండలి వారు తగిన ఏర్పాటులు చేసికొనిన యట్లులు తెలియుచున్నది. అచిర కాలముననే కొన్ని నవీనసందర్భము లిచ్చట యుద్ధవింపవచ్చును. తూర్పు మధ్యధరా సముద్రమును తుర్కీయును కదలవచ్చు ననుటకు ఇతర కారణములును కలవు. పశ్చిమరంగమున సంకుల సమరమే యగుచున్నది కాని అచ్చటిఫలములు బహుస్వల్పములు. ఎవ్వరును ఎంతో విజయమునందుట లేదు. ఆకాశయుద్ధములు మాత్రము అసంఖ్యాకములు జరుగుచున్నవి. శత్రువిమానము లెన్నియో నశించుచున్నవి. కాని ఇంతమాత్రముతో ముఖ్యసమస్య ఏమియు వీడజాలదు రుష్యారంగమున అనగా రీగా మొదలు గలీషియా బెస్సరేబియాలవరకును గూడ కొంచె మించుమించు పశ్చిమరంగపు పరిస్థితులే ఏర్పడి యున్నవి. రీగా వైపున కేడియో మహాద్వంధముగా జర్మనీవారు విచ్చేయుదురని వార్త లుండెను కాని రెండు కారణములవలన నవి యవిశ్వసనీయములయినవి. మిత్రముడలి సముద్రాంతర్గాములు మరల బాల్టిక్కు సముద్రములో చక్కని త్రైక్షణమును జూప నారంభించినవి. ఉత్తర సముద్రములోను ఇతర ప్రాంతములను జర్మనీ చేసిన పని బాల్టిక్కులో ఆంగ్లనౌకాబలము చేయుచున్నది. అయిన నొక్కభేదము మాత్రము చెప్పితీరవలెను. ఆంగ్లజలాంతర్గాములు శత్రునౌకలమీది ప్రజలపైనుకొనుటకు తగిన వ్యవధి పూర్ణముగా నిచ్చి న్యాయ మొనర్చుచున్నారు. ఇది లేపు శత్రువు తక్కిన నష్టముల పూర్తిగా ననుభవించవలసినదే. కావున నీ ప్రాంతముల నాకాసహాయము శత్రువున కసాధ్యము. అంతేకాక ఇప్పటి భూమియు నాలుగు బురద నేలల వరపులై యున్నది. వీరి నుల్లంఘించి జర్మనులు చేయగల పనియేమియు లేదు. ఇబలీరంగమున ఆఫ్రికనులు తమ ప్రజను సంతోష పెట్టుట కొరకు మహా సాహసమున లక్షల మందిని యుద్ధాహుతి యొనర్చి యొకటి రెండు తావులలో ఇటాలియనులను వెనుకకు నెట్టినారు. కాని ఇబలీవారి దీని నొక యనానుకూలముగా దలంచుట లేదు. కొండ చరిమలలో సానువులలో కా లూని నిలుచొని యున్నారు. ఈ రంగము వలన కలుగు లాభనష్టములును మొత్తపు యుద్ధమును మార్చజాలవు అన్నియు నొక్క రీతిగా నాలోచించగా యుద్ధము తూర్పు మధ్యధరా సముద్ర ప్రాంతములనే మరల వికాసము చూపునా యను సందేహ ముండుచుచున్నది. ఈ సందేహమును బలపరచు వార్తలు మేము పత్రికను అచ్చునకు సిద్ధముచేయుచుండగా వచ్చినవి. జామానములో బాగ్దాదుకు 4000 జర్మను సైన్యములు చేరువట. ఇప్పటికే 12,000 ఆఫ్రికనులు వచ్చి చేరియున్నారు. తుర్కీవారు కసిస్టాంటి నోపిలున బలములు తగ్గించి ఆసియా మైనరునకు పంపుచున్నారు.

గుణసంస్కారము.

ఈనగరమున కై నైవరత్నా సంఘమువారిచే నిర్వహింపబడుచుండు ఖయిదీసహాయకసతి గృహముయొక్క సాంవత్సరిక వివేచిక ప్రభుత్వమువారి విచారణో ప్రకటిత మయినది. ఈవసతిగృహమున విడుదలయైన ఖయిదీలు మాత్రమే కాక కారాగారావాసమున కనర్తు లగు ఖయిదీలు కూడ కొందరు శిక్షితు లగుచున్నారు కడచిన సంవత్సరాదిని మొత్తము ఈ వసతిగృహమున నున్నవారి సంఖ్య 42 రు. సాంవత్సరికమున చేర్చుకొనబడిన వారు 101 రు. ఇందులో 44 గురు నుశిక్షితులై బయటికి బంపబడిరి. ఒక్కఁడు గుంటూరులోని వసతిగృహమునకు మార్చబడెను. 18గురు తప్పించుకొని పోయిరి. 5 గురు నేరములకు శిక్షనందిరి. 7 గురు కారాగారమునకు మరల పంపబడిరి. ఈ యొకే లిచ్చునప్పుడు మొత్తముమీద విడుదలయైన ఖయిదీ లెందరుండినదియు ఎందరు శిక్ష పూర్తికానివా రుండినదియు ఏ రేయేజాతుల వారై నదియు మున్నగు సంగతులు వివేచికలో తెలియజేసి యుండినయెడల శిక్షాలో నుండువారికి నీవసతి గృహ మెట్లు సహకారి యగుచుండునదియు విడుదల ఖయిదీల కెట్లు సహకారి యగుచుండునదియు స్పష్టతరముగా గ్రహించి యుండవచ్చును. అయినను కార్యనిర్వాహకులు చెప్పుసంగతులను బట్టి యీ ప్రతిష్ఠాపన హెచ్చు ఉపయోగకారి యగుచున్న దనుటకు సందేహము లేదు. క్రొత్తగా వచ్చినవారు మొదట లోకలనే పని చేయుచుందురట. పిదప నగరములో యికి పంపబడుదురట. ఒక్కఁడు నగరపాలకసంఘమువారి కర్తాగారములో వచ్చుచున్నాడని జొచ్చుచున్నాడనిగా పనియగున్నాడట అతనికిపనియనకు ఆ 12లు కూలిదొరకు చున్నదట! ఇతఁడు కుట్టుపని కవరులుచేయునని, నేలపని మున్నగువి చేయుచున్నారట! వరుగురు కుటుంబములతోకాక నుండును వచ్చినారట! ఈ వసతిగృహమునుండి వెడలిపోయిన తరువాత విడుదల ఖయిదీ లెట్టి ప్రవర్తన కలవాడుగా నుండునో కార్యనిర్వాహకు లెంతగ తేరట గాని క్రొత్తజీవనము మాత్రము వారు ప్రారంభితురని నమ్ముచున్నారు. శిక్షణను జూచి అభిప్రాయములను వ్రాసినవాడును ఈవిషయమునే సూచించినాడు. అయిన వారి ప్రవర్తనను నొకరిటిగా కనిపెట్టుట యనవలసి పోలీసు కమిషనరుగానును కలెక్టరుగానును ఇరువురును అభిప్రాయపడినారు. ప్రభుత్వమువారి రివీజుతో నేకీభవించుచు చేసిన యుత్తరవుమాత్రము గనుపించదగియున్నది. పోలీసువారికిని ఈకనిపెట్టుటకును ఏమాత్రము సబంధముండనూడదట! విడుదలఖయిదీ ఇ కొక నెలకు బయటికి పోవు ననగా వసతిగృహ నిర్వాహకులు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుతో చుద్రానుగా పోలీసు కమిషనరుతో తెలియజేయువలెను. వీరు ఘరానా మనుష్యుని ఎవ్వఁడైనను కారవాధికారిగా సంగీకరింపజేసి అతడి విడుదల ఖయిదీకి జీవనాధారాదికములు సుపాదించుకొని చక్కగా జీవించుటకు లోడ్బడవలెను. అట్టిఘరానామనుష్యుడు దొరకనియెడల ఏ రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరో, తహసీలుదారో, గ్రామముససజో ఈవసతి నియమితులకు కావలెను. శిక్ష వేయునప్పుడే పోలీసు కావలావేసియుండినదప్పి పోలీసువా రేమాత్రమును జోక్యము కలుగచేసికొనరాదు. మన ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము విక్కిలి ప్రశంసనీయును. మొదట సంస్కార గృహము పిదప సహాయకబృందము మరదప్పలగు నేరస్థుల కేర్పడునెడల కారాగారములలోని

నేటిసంఖ్య తగ్గు ననియు వదేవదే బుడెల బడు భాగ్యవిహీనులు బాగుపడుదురనియు చెప్పుటకు సందేహంప బనిలేదు. పచ్చిదొంగల గుంపుల సంస్కారమునకే యంతటి పరభిమార్గముల నాలోచించు నుదాహరణ రాజకీయాయమాన ములకు లోనైన నుత్తమజు లగు యావనుల కేం అసహ్యకర మగు పోలీసు కాపురల ఏ న్యాయసానపుటుత్తరువును లేకుండగనే పెట్టి వారియొక్కయు స్నేహితులయొక్కయు కారణ జీవనములకు భంగమును కలిగించ వలయునో యర్థము కాక యున్నది. రాజకీయముగా నమ్మదగిన ఘరానా మనుష్యులే హైందవభూమిని లేరా యేమి ?

హండింజి ప్రభువు-రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము

హండింజి ప్రభువు న్యాయాయుక్తు టైము ప్రతినిధికి దర్శనమిచ్చి హైందవభూమి సంగతులు ముచ్చటించినాడు. హైందవ సంస్థానాధీశ్వరుల యు ప్రజలయు సామ్రాజ్యభక్తిని ప్రశంసించినాడు. యుద్ధకాలమున వివాదాశయములను చర్చింపకయు అవసరమైనయప్పుడు విరోధక శాసనముల నైనను శిరసా వహించియు భారతభూమి కనువరచిన వివేకము నుగడించివాడు. స్వపరిపాలన కోరునట్టి మననాయకులు దూరదృష్టితో ఆంగ్లసంబంధమును నిలుపుకొన నిష్టపడుటను ప్రస్తావించినాడు. మన శాసన నిర్మాణపద్ధతుల కారవృత్తనర్తనమునకు వారి యుపన్యాసములనే నిదర్శనముగా నిచ్చినాడు. ఇతడూరకు హైందవభూమినిగురించి ప్రస్తావించి యుద్ధాంతరము మరియొకవరము హైందవభూమికి ప్రసాదించవచ్చు ననియు అది రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముగా నుండవచ్చు ననియు సూచించినాడు. స్వపరిపాలనా సంపాదనమునకు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ప్రథమసాధనము. అందువలననే హండింజి ప్రభువు స్వపరిపాలన, నాదర్శముగాబట్టి రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును మార్గముగా నాలోచించినాడు. ఈ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమునకు యర్థము వివాదమునకు రాగా హండింజి ప్రభువు తుదకు వెడలిపోవునప్పుడు వెంటనే స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటను తాము తను డిశ్చించి వ్రాసినప్పుడు తలపెట్టలేదనియు కాలక్రమమున నియ్య నుద్దేశించితి మనియు వాక్కుచ్చిరి. యుద్ధాంతమునకు రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య రూపముగా మారయొక వర మియ్యవచ్చు ననుటతో హండింజి ప్రభువుగారు ఆ కాలక్రమము అప్పటికి తిరిగి వచ్చునని నిర్ణయించినారనియు మరల వీ మాటలకును ప్రత్యేక వ్యాఖ్యానముచేయ రనియు నమ్ముచున్నాము. మా దేశీయ మహాపథయు మా రాష్ట్రీయ సమావేశములును తుదకు మా జిల్లా సమావేశములును మా ఎల్ల పత్రికలును రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును గోరుచున్నవి. మార్గ మింతో సంస్కారములు అమలుగోనికి వచ్చి ఆరేక్షయు పోయినది. ఈ కాలమున మా ప్రతినిధులు హైందవ రక్తమున జీవమున్నదని చక్కగా ప్రదర్శించి యుత్తమ పరిపాలకుల మెప్పు లంది యున్నారు. యుద్ధ మొకటి సంప్రాప్తమై కీమగో మేలుగ హైందవుల భక్తివిశ్వాసములను స్థిరపరచి సామ్రాజ్యపు వది చెరుగులనుండియు బంగరు వంటి పొగడ్తవాక్యములను కురిపించినది. ఇంకను కాలము కావలెను వ్యవధికావలెను అనుచుండుటకు కారణము కావరాదు. సర్వ స్వపరిపాలనను నేడే యిచ్చినను ఇయ్యకున్నను గ్రామపంచాయతులు మొదలు ఇండియా శాసన నిర్మాణ కార్య నిర్వాహక సంఘములవరకును అసదికార ప్రాబల్య

మును రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును ఇండియా ప్రభుత్వాధిక స్వాతంత్ర్యమును నైనను యుద్ధాంతరమున వెంటనే యిచ్చుట న్యాయమాత్రమై యుండును. ఈ న్యాయ మొరయుటకు హండింజి ప్రభువు వంటివారి సతతపరిశ్రమ ఆంగ్లభూమిలో నవసంయు. వీరు మనకడుముగా నిరంతరముపనిచేయునియెడల ఇటీవల డెయిలీపోస్టు వర్ణించిన 211 సవత్సరములక్రిందటి రాజనీతిజ్ఞులే స్వనియాయకులు కాగలరు. అందుచేత హండింజి ప్రభువుగారు తాము హైందవభూమి వనలిపోయినను తను యుక్తోగము హైందవభూమికి ప్రస్తుతము సంబంధము లేనిదిగా నున్నను హైందవభూమికి సంబంధించిన విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటకును న్యాయశక్తిమున తను యభిప్రాయబలమును నైచుటకును సలహాపంప హైదవు డెవ్వరును నుండజాలదు. హండింజి ప్రభువుగారు కంటేరు బలవత్తరముగా హైందవభూమినిగురించి యాంగ్లప్రజకు నచ్చజెప్పగలవాడును ఈ తరుణమున మరియొక్కఁడును లేడు. ఆ ప్రభువు తగినరీతి మనకు జోడగును కాక యనియు ఆతను హైందవభూమియెడల భరించి యుండు ప్రేమ హైందవభూమికి మేలొనకూర్చుననియు నమ్ముచున్నాము.

క్రికెటులైన పి. అదినారాయణయ్యగారు.

క్రియంత పి. అదినారాయణయ్యగారు ఈనగరమునందలి ఆంధ్రక్రైస్తవులలో ప్రముఖులు గానుండి వీరు పుట్టుకచేత బ్రాహ్మణులు క్రైస్తవకళాశాలలో విద్యనభ్యసించి ఎం.కా. పట్టముపొందినవారు. న్యాయవాదులుగా సమర్థులమందుకొని జిల్లామండలు పదవికి నియమితులై 28 సంవత్సరములు ఉద్యోగధర్మమును నిర్వహించినవారు డాక్టరు మిల్లరుగారి పోర్టర్లనున క్రైస్తవమత సంగీకరించినవారు. ఇట్టి వీరికి వలదిగతిభృతినంది న్యాయవాదిత్వము వెనక్కుదేరి. భర్త పరులని పేరుగాంచియుండిరి. కొన్ని దినములు జబ్బుపడి కడచిన కుక్కవాడము ఎక్కువగా పునఃప్రవృత్తిచేసిరి. వీరు భార్యపతేవులై యున్నారు. ఆ నేపథ్య విశ్లేషణ నున్నాడు. అందులో పి. చెంచయ్య డి. పి. ఎమ్. ఎల్. గారు ఆద్యక్షులుగానున్నారు. అదినారాయణయ్య పృథ్వీ లీనగరమున చేరుటచే నాతీయ క్రైస్తవమత మేర్పడ సాంఘియట సంభవించినది. కావున హైందవ క్రైస్తవులు వీరు నగరమున కెక్కువగవు జెందుదురనుటకు సందియములేదు. ఆ హైందవ క్రైస్తవ సంఘమునకును చెంచయ్యగారికి అదినారాయణగారి నెటుంబునకును మాసాధునిం దెచ్చుచు వారి యాస్థిభాంతి సమకూరునుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

న్యాయసానవార్తలు.

సాదరి సాదరనిపాడుట.— మైసూరు 6 వాస్తవ్యులు భూమియొక్క 25 ఏకరక్రైస్తవశ్రీము, ఆ నేభర్తకొరసామియు చేరగతవారము మాసానువాదకుడు అపానుకరముగా గానుపడినట్లు పోలీసుగారు చార్జీ చేసి. మొదటియందాయి ఫిర్యాదికికోయిట్టువు. ఆ మొంతకుభూమి మేతసాదకుడు తమయొటికినచ్చితిమి అల్లచేమునున్నాడని పోలీసు కమిషనరునకు ఇతివృత్తులకును వ్రాసినాడు. కడచినవార తుదడైదుగురు ఇంటికినచ్చి యెక్కర అల్లచేములు భర్తసానుకుతో ఆ వెయేగోతములు తిసి కొనియెచ్చును గానుపడినెట. కేజురిచాంబి జరిగెనున్నది.

కొంతగుంపు.— కొంతగుండు మోసములచేయుట నిమిత్తముక కొంతగుంపు నడకూరునకు వచ్చినవారి తెలియటచే ఇక్కడి పోలీసుగారు బాగుకూరుగా నున్నారు కడచిన నెల 28-న తేది రాత్రి 8 గంటలకు ఏకగుండు గుంతెయింద నొక 30 ఏండ్ల మాంబాడు అడిగిన కిచ్చేము కొక్కటి చొప్పున మాటుపేళ్ల చెప్పుయందెనెట వాడు ఉత్తరాగ్రాము జిల్లాలోని యొక గుంపునకు నానుపడెన తెలియవచ్చినది. నుజిట్టేలు విచారించి వారియొద్ద సర్పిర్రవ్రనము నిమిత్తము జామీను తీసికొనుట ప్రారంభించెను.

మిత్రుడు కొంత యగుట.— బార్లీ టవును వెంటల రానున్నగు వీధిలో కాపురముండెడి వెంకటరావుగారి యింటికి 20 ఏండ్ల వయసుగల జయరాము మొదటి రెండు వయ్యయండెడినాడు. కడచిన కొంతయు చుట్టూన్నాడు 12 గంటలకు వెంకటరావుగారి భార్య బ్రహ్మదత్తయ్య నగలను చావమీదనుంచి యెవో పనిచేసికొనుమండెగా జయరాము వచ్చి 51 రూపాయల నెలగల యొక బంగారు నాను దొంగిలించెను. దాని వెతలకు చై బాబాబాబులో అమ్మమాపి నట్లు పట్టువడెను. నుజిట్టేలు కనికరించి వారికి 12 రెబ్బలు శిక్ష విధించెను.

విరోధామహా సంగ్రామము

ఇంగ్లాండు

బాన్స్ పార్శ్వభాగమును

ఆస్కీక్రతు దర్శనమిచ్చుట.

లండను మే 21:—బాన్స్ పార్శ్వభాగమును నిన్న ఆస్కీక్రతు మంత్రికి దర్శనమిచ్చి మాట్లాడిరి.

విరోధపు కూలీ వద్దటి

సిడెహాను ప్రభువు తీర్మానము.

లండను మే 21:—విరోధపుకూలీ వద్దటిని తీసివేయ వలసినదని వికారణముల వలన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొని ఆయా విషయములను తెలుపవలసినదని తీర్మానమును ప్రభువుల సభలో సిడెహాను ప్రభువు గారు రచన పూర్తిచేసెను.

యొద్దము—భారతీయులు

హర్షించి ప్రభువు అభినందించుట.

లండను మే 21:—యొద్దమును ప్రత్యక్షపరచి లండను విలేజును, హార్డింగ్ ప్రభువుల మాట్లాడగ హిందూజాతీయుల గురించి వాట్లు వెలచివచ్చిరి. యొద్దములలో దొరతనమునకు బిల్డింగ్ కలిగించు వివాదాంశములను చెప్పించుట మొదలై సందేహము, కానరాదు అవసరమైనప్పుడు, వీనికి వ్యతిరేకముగ సందేహమునకు, రాజకీయమునకు పరిచయవారిని, విద్యార్థులను, హార్డింగ్ ప్రభువు అభినందించిరి. యొద్దమునకు ఎన్నియో విధముల సాహాయ్యము చేయుచు హిందూజాతీయులను రాజులు మహారాజులు జయించుచున్నట్లు మాట్లాడుకొనిరి. కానరాదు అని భారతీయసభ్యుల బాధ్యత వ్యక్తమైనందున వారి యభిప్రాయములే దార్పణములు. ఇట్టిరేల దేశమునందు రాజ్యాంగ జీవము వ్యక్తిపరమైనది. స్వతంత్రములను వారెవరైనను, రాజకీయములను మిత్రులైన ఇంగ్లాండు సాహాయ్యము లేకుండ స్వతంత్రముగ దేశమునకు సామంతులను గ్రహించి తేసిపోకొరకలను కొరుకుమని వేసిరి. దీనికంతకును మార్గములో ప్రభువులు, ప్రజాప్రతినిధులను సంబంధములు కావలెనని యాధానంతరమువారికి రాష్ట్రీయస్వాంతంత్ర్యమునకు వచ్చును.

వీరు నాస్త్రబాగున సంఘము ఆభ్యుత్థితము అంగీకరించిరి. ఈవరకు 5 సంవత్సరములును. ఇదివరకే వనియందు అంతుపొల్లు ప్రభువుగారున్నారు.

ఇంగ్లాండు

విద్యార్థులను

నిన్న పరీక్షలకు నూచించుట.

లండను మే 21:—ఆల్బర్టు కళాపాఠశాలలో గోవిందుగారిని పాఠశాలనుండి తొలగించుటకు విద్యార్థులను విద్యార్థులను యమై రాజకీయములకు సభ్యులైన వారిని తొలగించుటకు బడుచున్నప్పుడు సభ నిలిచిపోయెను. ప్రెజిడెంటు మంత్రుల పేర్ల ద్వారా కాదు. ఇప్పుడు తిరిగి రాజకీయములకు సభ చేసి యొచించుట ఇంగ్లాండును స్వాతంత్ర్యమునకు ఉత్తేజపరిచి సర్ మోరెను ప్రభుత్వమునకు వారిని సభ్యులను చేర్చుకొనుటకావలసినదని. కాని విషయమును చెప్పించి సర్ ఎడ్వర్డు కాన్లెబుల్లయే నిర్ణాయకులు. ఆల్బర్టు విద్యార్థులను యధికారముక్రింద లేకుండ చేయుటకు రెవ్యండు గారు; ఇంగ్లాండు పార్లమెంటులో చేరుటకు కాన్లెబుల్ గారు ఒప్పుకొనవలయును. పార్లమెంటు ఒకసారి డెబ్బిట్లను మరెవరినో తెల్పాల్సివచ్చినప్పుడు, సమాజకే పునరుద్ధరణ. రాజకీయములకు ఆస్కీక్రతు ముఖ్యమంత్రికి సభ చేయించుట ఆస్కీక్రతు ముఖ్యమంత్రికి సభ చేయించుట. మంత్రివర్గము పునర్నిర్మాణము చేసినదని సభ జయక్రందముకాదు. అప్పుడు మంత్రివర్గములో కార్యము రద్దయ్యెనుగానీ చేసినప్పుడు.

ప్రస్తుత

ప్రస్తుత బెల్జియము రంగము.

అంగ్లేయుల ప్రకటన

లండను మే 22:—సర్ డెన్లూ హోనుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—నిన్న మనవిమానములు శత్రువులవిమానములతో జయపరముగ యుద్ధముచేసినది. శత్రువులది రెండు

విమానములు మునుచు, వారి నైకపంతులమును కడిగినది. మేము జోరుగ ఫిరంగులముద్రము చేయుచున్నాము. వీటి ఉదయమున శత్రువుల విమానములకి మన నైకపంతులమును వడగా, దానిలోని వారిని ఖయదీజగ పట్టుకొంటిమి. వీటిను నైకపంతులముగ గతరాత్రి శత్రువులు మూడుసార్లు కొంచెము ముట్టడించిరి. అన్ని సార్లును వారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. విమానములకు మధ్య శత్రువులు ఫిరంగులు జోరుగనున్నవి. సామెతలు దక్షిణమునకు మన మెడటి కంద కియునై శత్రువులు జోరుగ అగ్ని వర్షము కురిపించుచున్నారు. వారికి ప్రతికీర్తయగ మన ఫిరంగులు కూడ పరిచేసి శత్రువుల ఫిరంగులను నిశ్చయము చేసినది.

మహా

రష్యా జర్మను రంగము

పిటర్ గ్రాదు మే 22:—ఇల్లస్స్ పార్లమెంటును ఇల్లస్స్ సభ్యులు ఉత్తరమును ముందుకు తోసికొని వచ్చుటకై జర్మనులు చేసిన యత్నమును రష్యావారు తిరస్కరించుకొని వారికి చాలావ్యయము కలిగించిరి. తక్కిన రంగమునందు ఫిరంగుల తోడు తుపాకులతో యుద్ధము జరుగుచున్నది.

రష్యాను నైపులు

మోసము నైపులకు పోవుచుండుట.

పిటర్ గ్రాదు, మే 22:—కాక్సును పార్లమెంటునందలి రష్యాను సేనలు మోసము నైపుకు తోసికొనివచ్చుచున్నవి.

ఇటలీ

ఆస్ట్రీయా ఇటలీ రంగము.

ఆస్ట్రీయా వారు వడదడి ముట్టడించుట.

రోమ, మే 22:—ఆస్ట్రీయా వారు ముట్టడించుచున్నారని ఇటలీ వారు ప్రకటించుచున్నారు. లార్డిరీ వాణియలోని బాని జంగాస్థానముమీద కలంతము శత్రువులు జోరుగ అగ్ని వర్షము కురిపించిరి. సాయంత్రము వదలి సేనలు విచ్చివడినది. కాని డిట్టముగ యుద్ధముచేసి, వారిని ఇటలీ వారు వెనుకకు గొట్టిరి. పానునియో మొదలు ట్రాన్సాల్టాలోయవరకు, జోరుగ ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇక్కడ ఇటలీ వారు కొద్దిగ వెనుకకు వెళ్లి కొత్త సేనతో తమనైక పంక్తిని బలపరచుకొనిరి. ఆస్ట్రీయా, బ్రెంటాలనుధ్యులను ఇటలీ వారి స్థానముల మీద దుర్భాగమును, సాయంత్రము, పడేదే శత్రువులు పడిరి. ఇటలీ వారు నిర్భయముగ నిలిచి, వారిని ఆదమిపెట్టుట యే గాక, బాహుబాహిని పోరాడుకొన్న కొటలను పట్టుకొనిరి. ఇటలీ వారు కొందరు ఖయదీలను కూడ పట్టుకొనిరి. నురు నోలోయలోని ఇటలీ వారి స్థానములమీద, శత్రువులు పడినప్పుడు వారిని వెనుకకు గొట్టి, వెనుకనున్న కందకపు వరుసకు క్రమముగ మరలిరి.

ఈజిప్టు

శత్రువుల సామర్యము.

కెయిరోమీద బాంబులు వేయుట.

కెయిరో మే 21:—అంగ్ల అధికారుల తిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—ఎర్ అరిఫురద్ ముఘా బాంబులు వేసినదానికి ప్రతికారము శత్రువిమానములన్ని కెయిరోపట్టణము మీద 16 బాంబులు వేసినది. వీరిలో చాలభాగము ఆరబ్బులుండు ప్రాంతములనే పడినవి. ప్రజలలో నిద్రకు చెవిపోయిరి 18 గురకు దెబ్బలు తగిలినవి. అయినను సోల్లరులకు దెబ్బలు తగిలినవి.

సింలా

యుద్ధవార్తలు.

సింలా మే 22:—సింలూ జేతపు మంత్రిగారి క్రింది యుద్ధవార్తలు వచ్చుచున్నాయి:—అంగ్లేయసాకము. విమానములు, నా కాపిమానములు ఎర్. అరిఫురద్ ముట్టడించిరి. ఇది సింలూ ఈజిప్టుల మధ్య టర్కివారి రాకపోకల సానము. ఇక్కడికొటలను యుద్ధ సాకము మార్గముచేసి యుం

డును. నైక శిబిరములమీద ఫిరంగులకు బాగుచేసితిమి. రణరంగమునకువచ్చుచున్న నైకలనుధ్యు బాంబులు పడివేసితిమి.

వెళ్ళు పార్లమెంటు అంగ్లేయులు జర్మనుల స్థానములను ఫిరంగులపెట్టి జోరుగ అగ్ని ఒకగనిసి పేల్చిరి. నియోగట్టియోద గనిసి పేల్చుగా యేర్పడిన ఒక కలుకునదన నున్న కొద్దిసాటి అంగ్లేయ స్థానములు శత్రువులు పట్టుకొనిరి. వారి ప్రాంతమునందు అంగ్లేయులు శత్రువుల ఫిరంగులను నిశ్చయము చేసిరి.

వెన్నవద్ద జర్మను లింకును బాదుచున్నారు.

వరానువారు తమస్థానములను కాపాడుకొనుచున్నారు. గురువారమునాడు జర్మనులు అంగ్లేయులను మార్గములపట్ట తీవ్రముగ యెదిరించిరి. వారికి చాలవ్యయము కలిగింది. కాని వారు వరానువారిని కదల్చలేకపోయారు. 287 కొందమీద ఒక స్థలమునందుమాత్రము శత్రువు ఒక చిన్న కందకముతో జోరు పడగలిగెను. కాని వరానువారు ఫిరంగులను వేసి అక్కడ నుండి వారి ముందురావడంచేసిరి. 804 క కొందకు ఈ కాన్సభాగమున వరానువారు పట్టుకొనినకొటను బాగు రక్షించుకొనుచున్నారు. 404 క కొంద వరానువారి చేతులతోనే యున్నది. 19 క తేదిని జోరుగ ఫిరంగులముద్రము జరిగినది. దీనినిబట్టి ముందు వెదమెట్టుమీద శత్రువు లెదిరినవచ్చును.

ఇటలీరంగము: ఆస్ట్రీయావారు జోరుగ యెదిరించుచు నేయున్నారు. ఇటలీ వారు తమ నైకపంక్తిని తిరిగి యేర్పరుచుకొనిరి. రెవల్స్ కడతీయమునను జగ్నాలోర్నాస్థానములమీద శత్రువులు మూడుదినములు యెడతెరపలేకుండ, అగ్ని వర్షము కురిపించినందున, ఆస్థానము ఇటలీ వారు వదలి వెట్టిరి. బ్రెగ్గోలో తోవదను, అప్పుడు ఆస్ట్రీయావారు నున్న స్థానములమీద వారు జోరుగ అగ్ని వర్షము కురిపించుట వలన తేలిపోయినప్పుడు కలుకునది ఇటలీ వారు వెనుకనున్న కందకములకుమరలి, నైపులను బలపరచుకొనిరి. కొత్తనైపులను తెచ్చుకొనిరి. సగవలోడు, మాంటుఫార్టులలో శత్రువు లెదిరినప్పుడు ఇటలీ వారు వారి వెనుకకు గొట్టిరి.

ఈజిప్టులోని అంగ్లేయులు.

వారికి నిర్బంధనైక సేన.

బొంబాయి మే 22:—నైపు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక:—అల్బర్టులోని విలేజును డిట్ట తెలియజేయుచున్నారు:—18 మొదలు 41 సంవత్సరముల వయస్సుగల (బిట్టి) పాతీలు అందరు అయిన ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పవలయునని, ఈజిప్టు సేనాధిపతి ఉత్తరువు చేసియున్నారు. (1) పేద బిరుదామా (2) జన్మస్థానము (3) వయస్సు (4) వివాహమైనది, లేదని. (5) వృత్తి ఈజిప్టులకు సమాధానము చెప్పవలయును. ఈనెల 10-వ తేదీలోపుగ కెయిరోలోని అంగ్లేయసేనకు దీనికి సమాధానములను వాసివేపరలెను. నిర్బంధనైక సేనయేర్పాటుచేయుచున్న ఇక్కడి అంగ్లేయులను లవకొనుచున్నారని ఇట్లుచేయుచున్న సేనాధిపతులు. ఉత్తరువుగా బిట్టి పాతీలులకు యుద్ధములకు ఇక్కడనున్న భారతీయులను, మూల ప్రజలకు సింహాళకు సరిబలముగా కర్తవ్యము. అంగ్లేయలొకరినే నిర్బంధముగ సేనాధిపతికి తగ్గినవారిని చేర్చుకొనకుండయెడల. తేలిపోయినప్పుడు మూపించి నట్లను. అధికారుల యుద్ధము లిట్లుండదు యెనై తెడు కింగుడమునుండి వచ్చిన అంగ్లేయులు 18,41 సంవత్సరముల మధ్య వారు చాలమంది ఇక్కడలేరు. సేనాధిపతిగ ఇక్కడి వారిదిరకే చేరిరి. తక్కినవారు ఇతర జనిపాటులు చేయుటకు కావలసియున్నారు.

ఒక హోరెట్టు మే 16:—బాగ్దాదు పట్టణమున 12000 ల మంది ఆస్ట్రీయాను నైపులున్నారు. వారు నెలల 4000 ల మంది జర్మనుల నైపులను చూచుకొనిరి. కెన్సెంటిన్ పొయె వద్ద తక్కినవారి బలము తీయకపోయిన వచ్చుచున్నది. వారు నైపులను ఆకెయి మైసరులోకి పంపించి వేయుచున్నారు. అల్బర్టులోని ఉత్తరభాగమున మూడురోజులు ప్రయాణము దూరములో నున్న మారీఫోలో వారు వెదనైపులను తేర్చుచున్నారు.

జర్మను పట్టణములు గ్రీషియో: నైపులకు రణరంగమునండి ఫ్రెంచిరణరంగమునకు విస్తారముగా పోవుచున్నారని నెలలకొకవార్లు సేన విడదీయవలసి నైపులు తెల్పుచున్నారు.

అంశము 22:—రక్షణమునకు నుత్సాహమును
 పుష్కలమును నొనర్చుటకును నుత్సాహమును

సర్వవిధములైన నొప్పులకు సంజీవిని.

మీ గృహమందు తప్పక ప్రతిదిన ముండవలసిన అంజనము అమృతాంజనము.

తలనొప్పి, కాళ్లనొప్పులు, కీళ్లపోట్లు, నాయువు నొప్పులు, దగ్గు, పడినెము, బెణుకులు, గాయములు, కంటిపోటు, తేలుకాటు, ఉబ్బులు, తిమ్మరలు, వాపులు, ఇవి యవి యననెల?

సకలవిధపాదలకు ఉపయోగముగ

అమృతాంజనము సిద్ధాంజనము

దేహరోగ్యము నకు భంగముకలిగించు అన్ని విధములగు నొప్పులకు మా అమృతాంజనము లోకప్రఖ్యాతమైన దివ్యామృత మని లక్షల కొలది జనులు పొగడియున్నారు.

వెల 8 అణాలు మాత్రమే.

తేలుబాధను తొలగించుటకు నిశచమానమైన దని వేలుగా చెప్పుకొనవచ్చును.

అమృతాంజనము

దివ్యాంజనము.

అన్ని నొప్పులకు వరమాయుతము. వేసవేలు విక్రయము.

అమృతాంజనముయొక్క శ్రేష్ఠతకై నాగపురము వస్తుప్రదర్శనసంఘో పతకము బహుమతిగా నీయబడినది.

అనేక గొప్పగొప్పవార్లచే వేలకొలది యోగ్యతాపత్రములను బొందినది అమృతాంజనము.

అమృతాంజనము డిపో వారి మందు లనేకములు గలవు.

కోరిన క్షేట్రలాగు సుచితముగ బంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109, ఫేరిరోడ్డు, భొంబాయి. } 6, తంబుశెట్టి వీధి, జాజ్జిటవును, చెన్నపురి.

తామర తైలము

తామర తీట, గజ్జి మొదలగు వానికి వేరెత్తినది.

తామర ఒకవిధమైన పురుగువలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, గోళ్లలోగాని, పుట్టవచ్చును. పురుగులలోని ఖేదమునుబట్టి తామరలోను రెండుమూడుభేదములుగలవు.

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము పూతినాశకములగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యేండ్ల నుండియున్న తామర నాలుగైదుసారులు రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

కావున తామర, తీట, ఏనుగు గజ్జి మొదలగునవి గలవా రందరు ఈతైలమును ఒకసారివాడి చూడగోరెదము.

దీనినిరాచిన మంటయొందను. చర్మమునలు వెక్కదు. పుండుపడదు.

వెల డబ్బా 1-కి 0—4—0 అణాలు మాత్రమే.

అమృతాంజనం డిపో 7 తంబుశెట్టి వీధి, జాజ్జిటవును, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో 109 ఫేరిరోడ్డు, భొంబాయి.

దంతచూర్ణము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము.

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లపోటువలన చిగుళ్లనుండి రక్తము స్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును. అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.

పండ్లకు బలము నిచ్చును. చిగుళ్లు గట్టిపడును.

ప్రతివారము వేలకువేలు డబ్బీలు విక్రయము.

డబ్బీ 1-కి 0—2—0.

డబ్బీ రూ. 1—2—0.

అమృతాంజనం డిపో, 7 తంబుశెట్టివీధి, జాజ్జిటవును, మదరాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి దివ్యాపదములు.

రూ. అ.

జిల్లరసాయనము చూత్రలు. అజ్జిమునకు	1 4
వజ్రగుళికలు. ధాతుపుష్టికి	1 0
జ్వరహరి. జ్వరములకు సీసా 1-కి	0 12
మూలశోణికు తైలము డబ్బీ 1 కి	0 12
కిలరాచూత్రలు వాంతిభేదులకు	0 6
తేలుమందు. తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0 8
దంతశూలహరి. పండ్లపోటుకు	0 8
కర్ణశూలహరి. చెవిపోట్లకు	0 6
గజ్జి తైలము. గజ్జి చీడలకు డబ్బీ 1-కి	0 3
వగుళ్లకు తైలము. శీతవగుళ్లకు	0 6
చేలకుమందు. సీసా 1-కి	0 4
కుమ్మకు తైలము. డబ్బీ 1-కి	0 8
సుఖభోగిచూత్రలు డబ్బీ 1-కి	1 0
సుఖభోగి తైలము. డిపో, పుండ్లకు	1 0
రోమహరి. వెండ్రుకలు ఊసుటకు	0 8
మోహినితైలము వెండ్రుకల పెంచుటకు	1 0
చుండుకునూనె	0 6
గ్రహణిచూత్రలు డబ్బీ 1-కి	0 8
బులాబిచూత్రలు. మలబద్ధము	0 8
కుసుమారిచూత్రలు. కుసుమవ్యాధులకు	1 0
శగకుద్రావకము. సీసా 1-కి	1 0
కఫహరి. శీతగట్టుదగ్గులకు	1 0
కఫహరిచూర్ణము. దగ్గు, ఉబ్బసములకు	1 0
సుందరితైలము. ముఖకాంతికి	0 8
శిరోవేదనచూత్రము. తలనొప్పులకు	0 12
నేత్రాంజనము. కంటివ్యాధులకు	0 4
జంతువాతహరి. ఎముకలకు	0 8
ఉబ్బసమునకు మందు. సీసా 1-కి	1 8
వాయువుపోట్లకు మందు	1 8

అమృతాంజనం డిపో, భొంబాయి.

THE GREAT WAR.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Parliament Prorogued.

LONDON May 22.—Parliament has been prorogued until the 2nd December.

Mr. Asquith Received by the King.

LONDON, May 22.
The King received Mr. Asquith in audience yesterday.

The Irish Question.

Suggested Method of Settlement.

LONDON, May 22.
Writing in the "Observer," Mr. Garvin says that the resumption of the Buckingham Palace conference, which broke down before the war on the narrow question of Tyrone, is the only real method of Irish settlement. The basis of the Conference should be enlarged so as to include men like Sir Horace Plunkett, but everything depends on Mr. Redmond and Sir Edward Carson. The "Observer" suggests that the former should concede the exclusion of Ulster and the latter agree to join the sessions, the Irish Parliament meeting alternately in Dublin and Belfast. Mr. Garvin believes that the resumption of the Buckingham Palace Conference will be Mr. Asquith's main proposal, and says that the success of such a Conference might involve the reconstruction of the Ministry, which Sir Edward Carson and Mr. Redmond might conceivably join.

Indentured Emigration.

Lord Sydenham's Motion in Parliament.

LONDON, May 22.
Lord Sydenham has given notice that he will move for despatches containing the reasons which led the Indian Government to recommend the abolition of indentured emigration of Indians.

France.

British Aeroplanes at Work.

Successful Encounters with Enemy.

LONDON, May 22.
Sir Douglas Haig in a communique says:—Our aeroplanes yesterday had several successful encounters with the enemy. Two enemy machines fell in flames in the enemy's lines and a third fell in our lines. One of our aeroplanes fell in the enemy's lines. Much successful artillery work was accomplished. A hostile machine early this morning fell damaged in our lines and the pilot and observer were captured. The enemy last night made three small attacks southwest of Wicltje. All were repulsed. Enemy artillery throughout the day was most active between Vimy and Loos. Very heavy fire from two in the afternoon and onwards was directed against our front trenches south of Souchez. Our artillery replied and silenced the hostile battery.

German Positions Seized.

PARIS, May 22.

A semi-official statement speaks of yesterday's "terrible battle" as the greatest since the 9th April. The enemy employed no fewer than five divisions on a front of seven miles, calculated that the shock would be sufficient to secure a decision, but after extraordinarily stubborn fighting lasting all day, not only was the French line not broken, but counter-attacks resulted in the capture of tactical German positions.

Russia.

German Offensive Repulsed.

Artillery and Rifle Duel.

LONDON, May 22.

PETROGRAD.—A communique says:—An attempt of the Germans to take the offensive in the Illukst region and north of Lake Ilon was repulsed with heavy enemy losses. Hostilities have been confined to artillery and rifle duel on the remainder of the front.

The Russian Advance to Mosul.

LONDON, May 22.

PETROGRAD.—A communique says:—The Russians in the Caucasus continue to advance in the direction of Mosul.

Russia's Campaigns.

In Russia and the Caucasus.

PETROGRAD, May 22.

A communique says:—An attempt of the Germans to take the offensive in the Illukst region and north of Lake Ilon was repulsed with heavy enemy losses. Hostilities have been confined to an artillery and rifle duel on the remainder of the front. The Russians in the Caucasus continue to advance in the direction of Mosul.

Italy.

Persistent Austrian Attacks.

Pierce Fighting.

LONDON, May 22.

ROME.—A continuance of persistent Austrian attacks is recorded in a communique, which says:—After an all-day bombardment of the Bonizugna position in the Marghera Valley great masses of enemy infantry attacked late in the evening, but were repulsed, after a desperate fight, with enormous losses. There was a fierce artillery duel from Pasubio to Tarragolo Valley, where the Italians continued reinforcement of the support lines, to which they have fallen back. The enemy in the afternoon and evening repeatedly made fierce attacks in great force on the Italian positions between Astico and Brenta. The Italians not merely withstood

the assaults most stubbornly but recaptured a number of forts after desperate hand-to-hand actions, taking a number of prisoners. The enemy in the Sugano Valley attacked the advance posts, which repulsed the attacks and then gradually retired to the supporting lines.

EGYPT.

Enemy Aeroplanes Over Cairo.

Sixteen Bombs Dropped.

LONDON, May 22.

CAIRO.—An official statement says that, doubtless in retaliation for the successful attack on Elarish, two enemy aeroplanes dropped sixteen bombs on Cairo, mostly in the Arab quarter. Two civilians were killed and thirteen wounded, and five soldiers were wounded.

Rumoured Compulsory Military Service.

For British in Egypt.

BOMBAY, May 22.

The Alexandria correspondent of the "Time of India" in a letter dated the 5th May says: The General Officer commanding in Egypt has issued a notification ordering all British male subjects between the ages of 18 and 41 to answer in their own handwriting on a form designed for the purpose five questions. These are:—(1) Full name and postal address; (2) place of birth; (3) age on last birthday; (4) whether married or single; (5) occupation. The filled in forms have to be submitted to a classification committee at the British Army headquarters in Cairo before the 15th of this month. General opinion among the British community in Egypt is that this action is merely a forerunner of compulsory military service in Egypt. Personally, I do not for one moment share this opinion. In the first place the order says "all British male subjects." This obviously therefore includes Indians, Maltese Cypriots etc. It cannot very well be the intention of the authorities to conscribe these, while on the other hand to conscribe one community and not another would cause undesirable invidious distinctions also. So far the Britons from the United Kingdom are concerned there are not many between the stipulated ages left in this country. Egypt has already spared practically everybody she can to military service, and almost every man remaining is in an indispensable position.

Germany.

German Food Supply.

New Scheme.

AMSTERDAM, May 22.

The German papers state that the new scheme for organising the food supply which the Bundesrath is discussing empowers the Chancellor to seize and distribute all foodstuffs, fodder and their raw materials and fix the sale price. The authorities of the different States will be obliged to obey the Chancellor's instructions. According to the "Berliner Tageblatt", Herr von Batocki, President of East Prussia becomes Director of Foodstuffs, and Count Roedern, Secretary for Alsace Lorraine, succeeds Dr. Helfferich as Minister of Finance.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 22.

H. E. the Viceroy has received the following from the Secretary of State dated the 21st May:—

British ships, aeroplanes and seaplanes attacked El Arish on the line of communications from Syria to Egypt. The ships are believed to have reduced the fort to ruins. All camps were effectively bombarded and bombs exploded among the troops on the march. The British effectively bombarded the German positions on the Lens sector and exploded a mine. The enemy captured a small British post in the crater on Vimy ridge. The British silenced the artillery in the Wally sector.

The Germans are still battering at the Verdun defences, and the French still maintain their position. Following up their attacks on Thursday afternoon on Avocourt Wood and Hill 304, the Germans on Thursday night returned to the charge. Their attack was of the most desperate violence and cost them bloody sacrifices, but they were unable to dislodge the French. Only at one point near Hill 237 did the enemy penetrate into a small work, but he was prevented by French artillery from issuing from it. The French maintain the fort they captured north-east of Hill 304, and Hill 304 is still in their hands. The artillery duel continued with great violence during the 19th, foreshadowing attacks on a still greater scale.

The Austrian offensive continues with great violence, and the Italians have reformed their lines. They evacuated the position Zugatorra south of Reversto, where three days, intense uninterrupted bombardment had overthrown the enemy. They continued with numerous batteries of every calibre violent bombardment of the positions between the Terragnoio Valley and upper Astico, and the Italians, to avoid useless losses, fell back upon the near positions, which are being reinforced. The Italians repulsed attacks in the Sugana Valley and in the Montalcoone zone.

Earl Grey, at a dinner to the Russians Duma delegates, said that he would like the passing of the Military Service Bill to be taken as a sign of how deeply this country is stirred and how determined it is not to be behind any of the allies in the struggle, whether in providing men for the army or for the needs of the navy or in providing resources for the common cause.

TELEGRAMS.

The Royal Prerogative of Mercy.

Delegated to the Governor-General.

SIMLA, May 22.

It is understood that, in the Royal Warrant appointing His Excellency Lord Chelmsford to be Governor-General of India, the Royal prerogative to grant a free or conditional pardon to any offender convicted by a court of justice in the exercise of its criminal jurisdiction has been delegated to the Governor-General. A similar delegation, it is believed, is usually made to Colonial Governors. At the same time the delegation does not empty the crown of its prerogative in this respect. That prerogative will still exist and may be exercised on any occasion, but the Governor-General will now be able to grant such a pardon on His Majesty's behalf should he think it right to do so.

Calcutta.

Difficulty of Procuring Materials from England. Works Postponed.

CALCUTTA, May 23.

Attention was drawn by the Bengal Chamber of Commerce recently to the inconvenience which is being caused by the difficulty of obtaining materials from Home. Enquiries show that the Railways, port authorities and workshops of similar organisations are the principal sufferers. It is practically impossible to get machinery out. This is due not so much to scarcity of freight as to the fact that many of the manufacturers are now engaged on munition work, and are unable to make machinery and fittings which they hitherto turned out. Railways have been very seriously affected. Certain colliery requisites are also unobtainable and the result is that, in some instances developments which were contemplated in connection with mine extensions, have had to be postponed. Representations have been made to the Government and it is hoped that some remedy will be found which will enable the work to proceed.

Empire Day.

CALCUTTA, May 23.

To-morrow (May 24th) is known throughout the British Dominions as the Empire Day and efforts are being made to secure a fitting celebration of the day in Calcutta. It is hoped that shops and places of business will display the Union Jack and other flags suitable to the occasion. In schools the ceremony of saluting the flag will be carried out probably on a more extensive scale than usual.

Infectious Diseases Hospital.

CALCUTTA, May 23.

The Health Special Committee of the Calcutta Corporation is at present considering the provision of an infectious diseases hospital and male hospital exclusively for students. The Registrar of the Calcutta University in a letter to the Corporation urging the latter refers to the difficulty encountered in segregating patients during the virulent smallpox epidemic among students last year. In the report supporting the proposal for general infectious diseases hospital the health officer says: To build and equip a modern hospital outside the city would probably cost Rs. 1,500,000 to Rs. 2,000,000. In view of the enormous volume of trade which flows through the city and the large floating population any measures directed towards prevention and control of epidemics are obviously of vital concern to the entire province if not the whole of the country. Should the construction of a special infectious diseases hospital be decided upon, both provincial and Imperial Governments should, I think, contribute to the cost. With regard to the suggestion that a separate infectious diseases hospital is necessary for students, this seems to me an utterly impracticable idea. Once you start providing special hospital for particular sections of the community such as students, where are you going to stop? Infectious diseases hospital would of course provide separate accommodation for males and females, European and Indian. In each section superior accommodation would be available for those willing to pay for it, and the endowment of a certain number of beds for students by University authorities is all that is necessary. The Committee decide that the Government should mature the scheme and try the experiment, and if successful the corporation might be called upon to contribute.

Notorious Cheats.

Diamond Merchants Deceived.

CALCUTTA, May 23.

Another case of alleged diamond fraud was brought to light yesterday at the Southern Police Court, when an application was made by Manick Chand Chooni Lall, jewellers for processes against Balhasar and Smith on a charge of cheating. The prosecution alleged that one day Balhasar went to the complainant and introducing himself as an importer of precious stones, produced a diamond necklace which, he said, was purchased on an order from England and wanted two more diamonds to match it. Two stones valued at Rs. 1715 were accordingly selected for the accused who wanted delivery to be made at once with a view to purchasing the stones if approved. The complainant refused to part with the diamonds without cash payment. Thereupon it was stated that the accused gave a post dated cheque and obtained delivery of the diamonds on the understanding that they would be kept on approval till the 1st instant when they would be either returned or paid for by the cheque which was not to be presented till that day. On the due date the diamonds were kept by the accused but the cheque on presentation at the Bank was dishonoured. The complainant then made enquiries, and was told that the accused were notorious cheats and that several people had been similarly victimised. The matter was referred to the police for enquiry.

The number of Coorg planters it is stated who have gone on active service is 31, and two of them G. A. Graham and H. C. Robinson have been killed and Mr. B. Thwaites though invalided is doing seven hours work a day at munitions.

మాతృ భావ.

నవీన వాణిజ్య సాధనము.

(గాడిచర్ల కిరీవాసరావు గారు)

ఆంధ్రభావ రమారము 190 లక్షల జనులకు మాతృ భావ మై శ్రుతిహాసరంబును వివిధపుస్తక పుస్తకములు...

మ. బలి మాదానులందు విష్ణువదనాల్ సాటియ భావంపు తి, పుట చంపాకృత సాగ్రదనేకములై వై మోనులై...

వై పద్మము మహాకవియగు భట్టుమూర్తిగారిచే రచియించబడినది.

ఇది నిస్సంశయముగా కవిత్వా నమకృతిని సూచించుచున్నది. ఇటువంటి గ్రంథములు పూర్వకాలమునా...

ప్రాకృతకావ్యములవలె వక్షులును మోడిగాని యేర్పును నుండక, యాదులు చేయుచున్న యేజుబడిచేరలును, వాటి...

ఆంధ్రు డెవరు?

దానికి ప్రత్యుత్తరము

తమ పత్రికలో ఆంధ్రు డెవరకు కిక్కిరతో వ్రాసిన ముఖ్యవాక్యమును జదివితే, తద్విషయమున ఆ ఆంధ్రుడుగా...

హెచ్. వీలగు గారు:— ఇండియా దొరతనమువారి స్వ తోక కార్యదర్శి హెచ్. వీలగు గారు సెలవు తీసికొని, జూలై...

కమ్మతావుల వెదచెల్లునది సునాసనద్రవ్య గావము

ఆలోచనా విప్లవ కలిపినదికాదు. నుగంధపుష్పముల రసము. నాజుగులించువులు...

Andhra Dramatic Competitions.

ఆంధ్రనాటక ప్రదర్శన బహుమతులు

గుంటూరులో భారతి ఆస్పాసియేషన్ (Bharati Association) వారు ఉత్తరసర్కారుజిల్లాలలోనున్న అన్ని...

బ్రహ్మ కీ కలపంపులగు చిలకమర్రి లక్ష్మీకరసింహ చూపంతులు గారిచే రచించబడిన ప్రస్తుత యాదవలు (కౌర్త కూర్మలో నగకామరవధ వామనులంతయును) వరకు ప్రదర్శించుటకు...

పత్ర కములు

నరకాసురుడు 75 రూ॥లు విలువగల బంగారు పత్రము, కృష్ణుడు 75 రూ॥లు విలువగల బంగారు పత్రము. మరిన్ని నాటకం పెసివానికి 75 రూ॥లు విలువగల పెండిగిన్నె భాయముగా నియమము.

మొదలైన మేకలవరదరాజు శ్రీ బి. ఏ. ప్రెసిడెంటు,

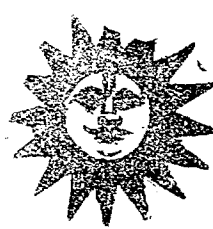
ఏకా సుబ్బారాయుడు, జాయంటు సెక్రటరీ, 15-5-16. భారతి ఆస్పాసియేషన్, గుంటూరు.

180 పులల పుస్తకము డివిజన్

ఆంగ్లమున కాలితములును పాదములు స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటననే కల్గియున్నది. ఈ ఉత్తమ పుస్తకము ఆంగ్లమున కలగజేసి...

వైద్యశాస్త్ర మునితెంకర్ గోవిందజీ, అశంకగ్రహ బౌద్ధధారాంశం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనుపారు మార్కము మీకు గమనింపును. కరస్పాండ్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ ఆంధ్రు కంపెనీ. 21, హమ్మింగ్స్, బొంబాయి. (53)

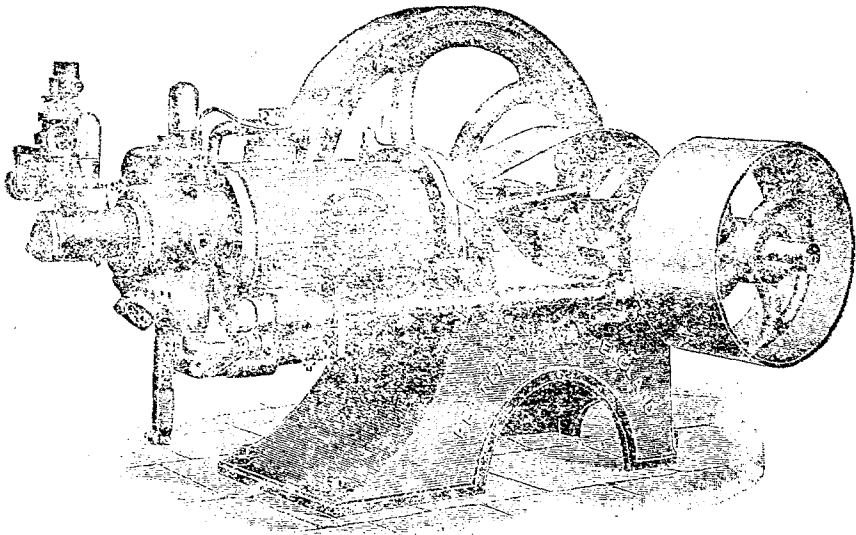
ఆహోదో బహు (రిజిస్టర్)

Table with 3 columns: Item Name, Quantity, and Price. Items include 'ఆలోచనా విప్లవ', 'కలిపినదికాదు', etc.

వి. పి. చార్లె ప్రత్యేకము. సోలువిజంట్లు:— ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం 15 కీ జూమారుసీసు, బొంబాయి. మదరాసు ఏజంట్లు:— మొహతా పురుషోత్తంమూర్తి, నెం 29, వైశాఖవార్కోడ్, బ్రాంకుడినమిడు, మదరాసు.

పెట్రోల్ వేటంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మలభవము యంత్రములు - చక్కని పరిశీలన - మూలనిర్మాణమున, నిరాటంకమున ముచ్చటైన నడకయు ఈయంత్రములకు గొప్ప శ్రద్ధాభివృద్ధి. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమున (Crud) చమరతోనైనను, మంచి చమరతోనైనను, కలయింప నూతనోనైనను, చక్కగా నడుపజచ్చును.

పెట్రోలు ఇంజనుల ప్రత్యేక ఉపయోగములు.

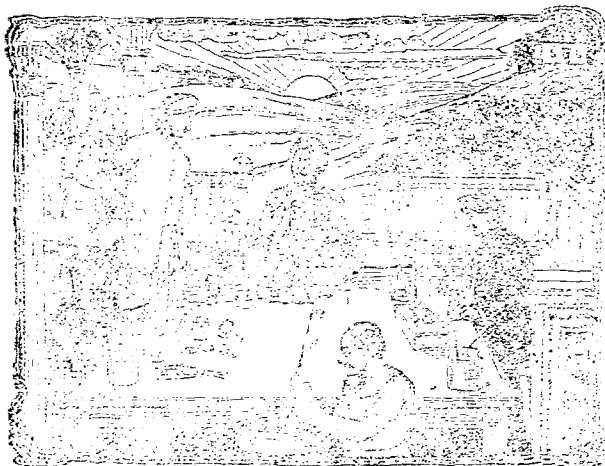
1. తిరిగిపోయే లేంపులను రకలైన పంటల గొట్టములకు, ప్రారంభించుటకు వై లెంపు అవసరములేదు.
2. తిగుబడిపోయినందు రకలైన పంటల గొట్టములు ఇతర యంత్రముల యందు కొన్ని వారములలో చెడి పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సర ములకు చెడిపోవును.

3. ప్రేము ఒత్తిడిని తగ్గించుటచే, యంత్రము స్వాధీనమున ఉండును. 4. కట్టెలను బడుట మిక్కిలి తక్కువ నడుపుటకు కావలసినంతకంటె తక్కువ నుచును దృఢంగాకాలకు 5. త్వరలో నడపించవచ్చును ఏ పరిమాణపుదానినైన 6 నిమిష ములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములయిన పంపులు భాగములను కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, మూలముగా నిర్మించ బడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము నుండేను. 7. పీటలు ఇంజనులకు విరాములు లెక్కండ పనిచేయుటకు లగినవి. 8. పనిచేయు భాగములు బహు కొద్దియగుటచేత నిర్మాణయతినుగువు. 9. ముఖ్యముగా పనిచేయుభాగములకు లేక చక్రములకు అపాయము సంభవించినప్పుడు నూతన స్థలము తిరిగిపోవును. అందువలన యంత్రము నిలచును. కావున మరమ్మత్తులకు సులభము. అనేకపరిమాణములలో స్థానము మార్చును. తిలబడుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసికొనుడు.

బెస్టు అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డిపార్టుమెంటు, మదరాసు.

బ్యారన్ అండు కంపెనీ (Baron & Co.)

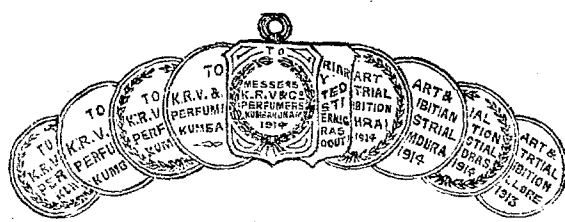
వారి మొత్తం సుమారు 50 వత్సరముల, సాదాసన్యాయ.

మేము తయారుచేసేది న్యాయ (శ్రేష్టతరమైన) పాగాకు పేరను, అపువధి మూలకలకల్లను, నూనెను, ద్రవ్యముల చేతనున్న చేపబడికి. ఇది శోభనములు, ఒంటి తల నొప్పి, పీడన, దీర్ఘచికినీలు, నుపువీ, మైకములు ఇత్యాది శోభనములకు అవలీలగా వాడుకపడేయే గాక, యిది కలయింపబడుచున్న, శరీరకుతూహలము, బుద్ధిప్రకాశము, సరములకు ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతూరి యాప యోగింపబడును ఇతర న్యాయములకు అపేక్షించును. సర్వ జనుల యావయోగ నిమిత్తమై ఈ న్యాయము సామాన్య ధనశ్రేణి క్రయించుచున్నారను. దీనిని ఒకతూరి పరిశీలించి దీయొక్క నుగుణములను గ్రహించవలయునని మాయొక్క కోరిక.

త్రివర్ణము: మూల గ్లాసుబుడ్డి 1-కి రూ. 0-4-0 దక్షిణ బుడ్డకు రూ. 2-8-0 పాకింగు పోస్టేజిఖర్చు ప్రత్యేకము. మొదటితరం సాదాసన్యాయ శ్రేణి 1-కి ,, 0-14-0 రెండోతరం శ్రేణి 1-కి 0-12-0.

బ్యారన్ అండు కంపెనీ, 18 టౌ. సెంట్రల్ లైవ్, మదరాసు.

అతిపుష్కలమునకు తగిన శోధనానివారణి యేది ?

మన చందనాది తైలము

ఈ తైలమును వారమునకు రెండు లేదా మూడు సార్లు కాలములో కాచుకొని స్నానముచేసినయెడల పిత్తసిగ్గు దిగును. కన్నులుంటు కసాలపుష్కలం ఒంటితిలనొప్పి తలతిలగుట వెంట్రుకల రాలుట శమనమునున్నవి. తీక్షణమైన బుద్ధి కలుగును. క్రయము దర్బా 1-కి రూ. 2-0-0

ఇదిగాక మానద్ర నూనెను కక్కపొడియు నువానన నున్నయు, కొబ్బరితనము, నుగంధ స్నానపొడి, జేతాంగము చందనపుదన, అరగజా, కేసరిపుదన, పువన, జవ్వారి, అంబర, మొదలైన వస్తువులు దొరుకును. క్యాటాను కొరల నీవారె వ్రాసినవెను

K. R. V. & Co.,
PERFUMERS, KUMBakonam.

విక్రొరియా ఆసుపత్రి కాకినాడ

అంతరంగములు సుస్థ
బహుచక్కగా శీతరోగములు
దానిజేయబడును. గుడ్డబడును.

అపూర్వమైన గంధములు

1. త్రివర్ణప్రదీపిక:—టీకా తాత్పర్య విశేషాత్ సమన్వితం, అరవణానందీ తెలుగులోకి భాషాంత రీకరింపబడినది. ధర్మశాంధ 1-0-0
  2. త్రివర్ణప్రదీపిక:—అర్థశాంధ, మన పూర్వల కు రాజకీయవిషయములకు గల ప్రభావమును దీక్షవలన వెలుగుగల్గును 1-4-0
  3. ఆర్యవిద్యావిహంగము:—వచనము 0-12-0
  4. ఈశ్వరదర్శనము:—,, 0-12-0
  5. సనత్కుబాతీయము:—శంకర భాష్యాంధ్ర టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0-12-0
  6. సంస్కృతభారతీయము:—అంధ్రాక్షరములు 18-0-0
- 18 వత్సములు, నిర్దుష్టమైన ప్రతి నిత్య కన్యాప్రకాశి ఉత్తరగంధములు, తొట్టితెద్యగంధ ములు, ఆ శంకరచార్య, గాయత్రీ ముచ్చగు పటములు మాదగ్గర లభించును.

కలయెవార:—మూసేజరు న్యధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు, అని వ్రాసేది.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేద యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు

లేహములు, చిల్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారంబున సిద్ధపరుచుదును. వెలపట్టికకై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజెంట్లు కావలయును

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యునివారి ప్రక్రియలు.
“అందకృద్ధి బూరకాల్ల తక్షణ పరిహారం”.

7 పూటలలో మంచిగుణము. నిర్భయమైనది. ఇంకా మేనావాతకోష్ఠము, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ కీర్ణశక్తులు, తిమిరము, అంగుష్ఠ కటివాతములు, చిరకాలపు నడుచునొప్పులు మొదలగు వాట్ల కిచ్చుకొని మిడియే! పుచ్చు కొనిక వెంటనే గుణము తెలియగును. వెల రూ. 8-8-0.

“సర్వమేహకుష్ట కుతారము”

ఈ నిర్దోషధా, మేనావైశ్యబాధిమచ్చలు, గజచర్మములు, కాళ్లచేతులు, ముక్కు, చెవులు, కండ్లు మొదలగు అంగములను తిరిగిసేదీర్చును, అడ్డకట్టలు, చిల్లలు, నవ్వాలు గంబంధము, కొలుకులు, పీట్లకు దివ్యాత్మకము. రక్తకుద్ధికి రాజులంటిది. 10 శోభలలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును. 10 శోభలకు, వెల రూ. 5-0-0 5 శోభలకు వెల రూ. 3.

వైయావధములచే గుణములనియెడల సామ్యు వాతను పంపబడును.

ఈ వైయములు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరుకును.

శ్రీ త్యాగరాజశతకీర్తన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గతుక, సంఖ్యాధానములతో కూడినది చక్కనినైదు రూ. 8-8-0

గ్రంథకర్త “ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల.”
8/12. ఆలంగాత్రాపల్లెపేడి, తిరువల్లిక్కేడి, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు. ఎం. ఏ.

తైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశదనుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. డి. గా పంపుదుము.

కలయెవార:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కాళిధి, మదిరాసు అని వ్రాయుడు.